

The following book includes:

☐ Chiddushei HaRamban, Jerusalem 1928–29

☐ License: Public Domain

Gource: http://primo.nli.org.il/primo_library/libweb/action/dlDisplay.do?vid=NLI&

It was retrieved from Sefaria on March 21, 2022 (2"BWh'n '2"). It was typeset and formatted by Ktavi, using $\widehat{\text{MTEX}}$.

	디모		Ц	٠	٠	٠	٠	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	٠	•	•	•	•	•	•	•	 •	•	•	•	٠	•	•	 •	٠	•	•	 •	•	•	•	•	•	₽	Ţ
	니	ς.	1.	٠	٠	٠	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•		 •	•	•	•	•	•	•	 •	•	•	•		•	•	•	•	•	8	Ţ
	니노	CI	ι.	•	•	•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	 •	•	•		•	•	•		•	•		 •	•		•	•	•		 •	•		•	 	•	•	•			8	Ţ
	니		ᄔ	•	•	•	•			•	•	•	•	•	•	•	•		•		•	•	•	•	•				 •	•			•			 •			•	 	•	•				7	Ţ
	니	ς.	L	•	•	•	•					•	•	•	•		•	 •	•				•	•			•		 •	•			•	•		 •	•		•	 		•	•			7	Ţ
	니		ζ.	•	•	•				•	•	•	•	•	•		•			•		•	•	•					 •	•		•	•			 •		•		 		٠				Ţ	Ţ
	ᄕᅜ	C	ζ	•	•	•						•	•	•	•	•	•												 •	•			•				•		•	 						0	Ţ
	니고	C :	×										•	•	•		•												 •	•			•			 •				 		٠					6
	니	ر0	٦.										•	•	•		•												 •											 							8
	니																																														8
	니																																														L
	ᄕ																																														9
	ᄕ																																														9
	ᄕ																																														g
- 1 :	_																																														
466		,	۲		-																																										g
	٦١٦	۲,	- •	•	•	•	•			•	•	•	•	•	•		•		•	•		•	•	•		•	•		 •	•	•	•	•	•		 •	•	•	•	 	•	٠	•	•			₽
	ᄕᅺ	(۲	۷.	•	•	•	•					•	•	•	•		•	 •	•				•	•			•	•	 •	•			•	•			•		•	 		•	•				ħ
	니	Q	•		•	•				•	•	•	•	•	•		•			•		•	•	•					 •	•		•	•			 •	•	•		 		٠					3
	니고	Ļ			•							•	•	•	•		•		•					•					 •	•			•			 •	•	•		 		•	•				7
	ᄕᅜ	L		•	•	•						•	•	•	•	•	•												 •	•			•				•		•	 							7
	니고	L											•	•	•		•												 •	•			•			 •				 		٠					7
	니	۲											•	•	•		•							•					 •											 		•					Ţ
	니	ζ												•	•		•			•									 											 		•					Ţ
<u>g</u> La	ı X		Д	ZN.	٤ ٧	Į, C.	<u>{</u> _																																								Ţ
							-																																								-

תוכן העניינים

	니	σr			•	٠	•	•		•	•	•	•		•	•	•		•	٠	•	•	•	•	٠		•	•	•		٠	•		•	٠	•	•		•	٠	•	•	•	•	30
	니	QE			•	•	•	•		•	•	•	•		•	•	•		•	•	•	•		٠	•		•	•	•		•	•		•	•	•			•	•	•	•	•	•	67
	니	Q	•		•	•	•	•		•	•	•			•	•			•	•	•	•		•	•		•	•	•		•	•		•	•	• /	• •		•	•	•	•	• /		67
Œ۲	4 a	1	N/	711	ац	44 %	٠ .	L47	ıĽ																																				67
		נז																																								•	•	•	82
		נה																																								•	•	•	82
		۲۲																																											72
	디모	נכ	•		•	٠	•	•		•	•	•	•		•	•	•		•	•	•	•	•	٠	٠		٠	٠	•		•	•		٠	•	•	•		•	٠	•	•	•	•	97
	니노	ದದ			•	٠	•	•		•	•	•	•		•	•	•		•	•	•	•		٠	•		•	•	•		•	•		٠	•	•	•		•	•	•	•	•	•	25
	니	ЦЦ			•	•	•	•		•	•	•	•		•	•	•		•	•	•	•		٠	•		•	•	•		•	•		•	•	•			•	•	•	•	•	•	₽7
Œ۲	4 ,	Z :	₹ Q	4Ç(Ļ																																								₽7
	니노																																										•	•	23
	디모	αL	•	• •	•	•	•	•	• •	•	•	•	•	• •	•	•	•	• •	•	•	•	•	•	•	٠	• •	•	•	•	• •	•	•	• •	•	•	•	•	• •	•	•	•	•	•	•	23
	니고	QL		• •	•	•	•	•	• •	•	•	•	•	• •	•	•	•	• •	•	٠	•	•	•	٠	•	• •	•	٠	•	• •	•	•	• •	٠	•	•	•	• •	٠	٠	•	•	•	•	23
	니	αL			•	•	•	•		•	•	٠	•		•	•	•		•	٠	•	•	•	٠	•	• •	•	٠	•	• •	•	•		٠	•	•	•	• •	٠	٠	•	•	•	•	77
	디모	αr	•		•	•	•	•		•	•	•	•		•	•	•		•	٠	•	•	•	٠	•		•	٠	•	• •	٠	•		٠	•	•	•		٠	•	•	•	•	•	77
	니고	QC			•	•	•	•		•	•	•	•		•	•	•		•	٠	•	•	•	٠	•		•	٠	•		٠	•		٠	•	•	•		٠	•	•	•	•	•	22
	니	αx			•	•	•	•		•	•	•	•		•	•	•		•	•	•	•	•	•	•		•	•	•		•	•		•	•				•	•	•	•	•	•	77
	니노	Q	•		•	•	•	•		•	•	•			•				•	•	•	•		•	•		•	•	•		•	•		•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	12
Œ۲	니 디	41	ΣN	L	ref																																								12
		ব্র																																											61
	니노																																												61
	디모	41	•		•	•	•	•		•	•	•	•		•	•	•		•	٠	•	•	•	٠	•		•	٠	•	• •	٠	•		٠	•	•	•	• •	٠	٠	•	•	•	•	81
	니노	ՀԼ	•		•	•	•	•		•	•	•	•		•	•	•		•	•	•	•	•	٠	•		•	٠	•		•	•		٠	•	•	•		٠	•	•	•	•	•	81
	니	41		• •	•	٠	•	•		•	•	•	•		•	•	•		•	•	•	•	• •	•	•		•	•	•		٠	•		•	٠	•	•		•	•	•	•	•	•	LT
	디모	۲۲	•		•	•	•	•		•	•	•	•		•	•	•		•	•	•	•	•	•	•		•	•	•		•	•		•	٠				•	٠	•	•	•	•	91
	니노	45			•	•	•	•		•	•	•			•				•	•	•	•		•	•		•	•	•		•	•		•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	91
Œ۲	٦ <u>٢</u>	ζ	רוע	C۱	,L [4																																								91
	디모																																												15
	니노	Ca			•	٠	•	•	• •	•	•	•	•		•	•	•		•	•	•	•	•	•	٠		٠	٠	•	• •	•	•		•	٠	•	•	• •	•	٠	•	•	•	•	ħΙ

	니	đП		•	•		• •	 •	•	•	•	٠	•	•	•	•	 •	•	•	•	•	•	•	•		 •	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	• •	•		•	•	•	(30
GLZ	۱,	Цų	540	<u> </u>																																										(30
	니	Q١	•	•	•		•	 •	•	•	•	•	•	•	•	•	 •	•	•	•	•	•	•	•	•	 •	٠	•	•	•	•	•	•		٠	٠	•	•	•	• •			•	•	•	-	18
	니	σt	•	•	•	•	•	 •	٠	•	•	•	•	•	•	•	 •	•	•	٠	•	٠	•	•	•	 •	•	٠	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	٠	ï	35
	니고	σп		•	•	•	•	 •	•	•	•	•	•	•	•	•	 •	•	•	•	•	٠	•	•	•	 •	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•		•	•	٠	;	33
	니	σα		•	•		•	 •	•	•	٠	•	•	•	•	•	 •	•	٠	•	•	•	•	•	•	 •	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	• •	•	•	٠		34

GLU X שמאי אומר

שהרי טבלה לנדתה ובדוקה היא משעה שפסקה לנדתה הראשון. כרפרישית, ואוקים משום דהעמד אשה על חוקתה ובחוקת טהורה עומדת מעמיה דשמאי דכולי עלמא אית להו אלא שהחמירו לתלות בתרומה וקדשים גמרא מאי טעמא דשמאי. פרושי קא מפרש מתניתין ואויל דאלו

חוקה גמורה תולין. מומאה לא מפשינן וגבי תרומה וקדשים עבד בהו רבנן מעלה וכיון דליכא רלא מכרעא מילתא דטומאה מוקמינן טהרות אחוקתייהו ג) ד"א מאפישי אחוקה אלא חיישינן הילכך בחולין אף על גב דאיכא למיחש במילתא כיון רלית ליה ריעותא מגופיה הך אשה כיון דמגופה קא חזיא לא אמרי' אוקמה והלל כי אמרי העמד דבר על חוקתו ואפילו לתרומה וקדשים היכא

מסומה בק"ו. אלא משום מעלה דקדשים דתולין וברשות הרבים טהור לגמרי דגמרינן מה התם מכאן ולהבא ולא למפרע אף כל ספק טומאה לא מטמינן למפרע וי"מ דאף על גב דליכא חוקה מיהו ה"ל ספק טומאה ומסוטה גמרינן

מספיקא נקט משום דתניא לקמן בהדיא וזה וזה תולין. הוא וה"ה דקשיא ברשות הרבים ודבר שאין בו דעת לישאל נמי אלא חדא ראלו מעת לעת שבנדה תולין וכו'. פי' וכיון דתולין אלמא ספיקא בעלמא ואקשינן מ"ש ממקוה לשמאי קשיא למפרע ולהלל קשיא טומאת וראי

לא קשיא רשאני אשה דבחוקת טהרה עומרת שהרי ברוקה היא ואף על מטמאים טומאה ודאי שכל הטומאות כשעת מציאתן וכאן נמי הרי דם לפניך. ואי קשיא לך מ"ש אשה מהא דתנן לקמן נגע בא' בלילה וכו' שחכמים

> לקמן בהדיא וזה וזה תולין. הרבים ודבר שאין בו דעת לישאל נמי אלא חדא מספיקא נקט משום דתניא תולין וכו'. פי' וכיון דתולין אלמא ספיקא בעלמא הוא וה"ה דקשיא ברשות לשמאי קשיא למפרע ולהלל קשיא טומאת וראי ראלו מעת לעת שבנדה חוקה ראשונה היא דליתא בקופה וכדבעינא למימר קמן. מ"ש ממקוה ואע"פ שהוא דומה לאשה בזה דספק הוה ספק לא הוה הוא אלא משום קופה באותה זוית עצמה טהרות הראשונו' (טהורות) [טמאות] לדברי הכל. רספק ביאה הוא ספק הוה ספק לא הוה תולין להקל. ולאו מילתא היא דהא אל פי שנמצא מה בשעת מציאתן ובמקום מציאתן אבל א"ל גבי אשה כיון כשראוהו חי אלמא דבכה"ג בחוקת חי הוא לא מפקינן ליה מחוקתיה אף אדם זה אינו עומד בחוקת חי תדע דתניא בתוספתא ומודים חכמים לר"מ גב דשכיחי בה דמים מכל מקום כל שהפסיקה ומהרה בחוקתה זו היא אבל

> משום חוקה ראשונה היא דליתא בקופה וכדבעינא למימר קמן. הכל. ואע"פ שהוא דומה לאשה בזה דספק הוה ספק לא הוה הוא אלא דהא קופה באותה זוית עצמה טהרות הראשונו' (טהורות) [טמאות] לדברי רספק ביאה הוא ספק הוה ספק לא הוה תולין להקל. ולאו מילתא היא על פי שנמצא מת בשעת מציאתן ובמקום מציאתן אבל א"ל גבי אשה כיון כשראוהו הי אלמא דבכה"ג בחוקת הי הוא לא מפקינן ליה מחוקתיה אף אדם זה אינו עומד בחוקת חי תדע דתניא בתוספתא ומודים חכמים לר"מ גב דשכיחי בה דמים מכל מקום כל שהפסיקה וטהרה בחוקתה זו היא אבל לא קשיא רשאני אשה דבחוקת מהרה עומדת שהרי בדוקה היא ואף על מטמאים טומאה ודאי שכל הטומאות כשעת מציאתן וכאן נמי הרי דם לפניך. ואי קשיא לך מ"ש אשה מהא דתנן לקמן נגע בא' בלילה וכו' שחכמים

٢ يا ٢

דיין שעתן במתניתין אלא כל אשה שמשמשת במוך. משמשת במרך מא"ל. פירש"י ז"ל ג' נשים ולא דוקא דהא ארבע נשים - הוא לתלות באשה מפני שהיא כמי שיש לה אוגנים. ואפילו לחוקיה דאמר

ווו אין לה שולים אלא ה"ק ליה כיון דכשיש לה שולי טמאות ודאי דין 🛚 בדוקה ואינה מכוסה משום דשכיחי בה דמים. אי אתה מודה בקופה שנשתמשו בה טהרות וכו'. איכא למידק להלל

התם טהורות שאני פירי דלא שרקי וקפיד עלייהו.

נמי שמעתין לקמן ואלו מעל"ע תולין. א"ל להלל גופיה זו יש לה שולים - שבאלו טמאות ודאי באשה היה לנו לתלות מפני שהיא דומה במקצת לשאינה גופיה קשיא טומאה ודאי דאלו קופה טומאה ודאי דקתני טמאות וכדמוכחא 👚 שלא בא הלל להשוות אשה לשאינה בדוקה ולשאילה מכוסה אלא שמאחר וכן אתה מפרש ללשון שאמרו בקופה שאינה בדוקה א"ג שהיא מכוסה

112 1

רהא דאמרינן ואב"א כי מודו שמאי ההלל בזויות דקופה. ה"פ: לעולם בשאינה בדוקה מודו ובזויות קופה דאיכא תרתי לריעותא אבל בבדוקה אע"פ שבזויות קופה נמצא אינן טמאות דה"ל כאותה שאמרו בתוספתא ומודים חכמים לר"מ בשראוהו חי ועד כאן נמי לא מטמינן בשרץ שנמצא במבוי אלא משום דאיכא שרצים דיליה ושרצים דאתו ליה מעלמא דה"ל כתרתי לריעותא הא לאו הכי לא מטמינן ביה למפרע כלל ל"ש אותה זויות רל"ש זויות אחרת ובקופה לא שכיחי ביה שרצים כלל אלא ודאי בקופה שאינה בדוקה מודו שמאי והלל לכולהו לישני דאי לא א) אמרינן אוקמה אחזקיה ואפי' לתלות ב) וכ"ש דלא מודו בטומאה ודאי וה"נ מוכחא רישא דשמעתין.

שאני אומר אדם טהור נכנס לשם ונטלה. איכא למידק וליחוש נמי לאדם טמא כדאמרינן בפסחים פ"ק קרדום שאבד בבית או שהניחו בזויות זו ונמצא בזויות אחרת הבית טמא שאני אומר אדם טמא נכנס לשם ונטלו וכ"ש הכא דאיכא למיתלי בתרתי לריעותא באדם טמא ונפלה על גבי מדף. ובפ"ק דשחיטת חולין נמי אמרינן צלוחי' שהניחה מגולה ובא ומצאה מכוסה ממאה שאני אומר אדם טמא נכנס לשם וכסה.

ויש מתרצים דכיון דאיכא טומאת מדף תחתיה נראין הדברים שאין

L

השתא מעת לעת ממעטה מפקידה לפקידה מיבעי פי' לדברי חכמים לעולם מפקידה לפקידה זמנה מועט מעת לעת שכבר מיעט מעל"ע ע"י הפקידה וכיון שער זה ממעט על יד מעת לעת אם לא בדקה מאתמול כ"ש שדינו למעט על יד הפקידה אם בדקה עצמה היום בשעה ראשונה ולרביעית שמשה דכיון שהזמן ביניהם מועט אין לחוש כ"כ בשעת פקידה לומר עם סלוק ידיה ראתה. ופריק סר"א עד זה לא תמעט אלא על יד מעל"ע אע"פ שהחששא שלו יותר קרובה מפני הפסד טהרות הקל. אבל על יד פקידה לא ימעט דליחיש שמא תחפנו שכבת זרע קמ"ל.

ומה כלי הרס המוקף צמיד פחיל וכו'. הקשו בתוספות ונימא דיו לבא מן הדין להיות כנדון מהיכא מייתית ליה מכלי חרס מה כלי חרס אינו מטמא אדם לטמא בגדים אף משכב ומושב לא יטמא אדם לטמא בגדים. ולאו קושיא היא דאנן הכי קאמרינן ומה כלי חרס שטומאתו מועט' שהוא

> אדם נוטלה מלמעלה והניחה למטה אלא כדי שלא תפול ותטמא עשה כן ואלמלא שהוא טהור איך הוא מטמא בידים, ואין זה לשון מחוור.

> אבל ר"ת ז"ל פירש בספר הישר דהחם כלים נינהו וספק כלים הנמצאים ממאים כדאמרינן בפ"ק דשבת על ששה ספקות שורפין את התרומה על ספק כלים הנמצאים דשוינהו רבנן לרובא דעלמא ממאים לגבי כלים הנמצאים אבל ספק אוכלים לא קא חשיב אלמא לא גזרו בהו והוו להו רובא דעלמא מהורים לגבייהו הילכך ליכא למיחש גבי מדף אלא לאדם מהור ולנפילה והוה לו ספק טומאה בדבר שאין בו דעת לישאל וספיקו טהור.

ואיני יודע למה גורו על כלים ולא גורו על אוכלים הנמצאים שאם
נאמר מפני שחששו לפסידתן מפני שאין להם טהרה במקוה אף כלי חרס

בגון צלוחית דחולין אין להם טהרה במקוה, ושמא שכלים נמצאים בדרך

נפילה ובכל מקום ואין אוכלים נמצאים בדרכים לפי שהן נמאסין מ"ה גורו

על הכלים הנופלים אפילו בבית כל שלא ידענו דרך הנחתו וטימאוה אבל

אוכלין שאין מצויין אלא בבית ורוב מציאה דבית דרך הנחה היא ובטהורין

הוי לא גורו עליהם שאלו פירות הנמצאין בשוק דרך נפילה לא הוצרכו

לגוור עליהן דרובן נפסלין הן מתורת אוכלים.

112 11

ניצל באה' המת גורו על מעת לעת שלו כנר' עצמה משכבות ומושבות שטומאתן מרובה לכ"ש שנעשו מעת לעת שבנדה.

ועוד הקשר דנימא פכים קטנים יוכיח שטמאים במת ואין מטמאים במעל"ע שבנדה כדאמרינן בבבא קמא ופירש רש"י ו"ל שהוא של חרס ואי אפשר ליגע בחוכן ואעפ"י שאפשר בהיסט להכי אפקיה רחמנא להיסט בלשון נגיעה לומר שכל שאי אפשר להטמאות בנגיעה אינו מטמא בהיסט, גם זו אינה קושיא דמה לפכין קטנים שהן טהורין בנדה עצמה תאמר במשכבו' מושבות דכיון שמטמאין בנדה עצמה עשי מעת לעת כמוה דאשכח' בכלי חרס מוקף צמיד פתיל כ"ש לדעת הגאונים שהן מפרשים פכין קטנים שאינן ראויין לישיבה וטהורין במדרס הוב אבל מן ההיסט אין לך ניצל מהן ולא ממגע תוך כגון בשערו רוקו ומשקה הוב והובה.

הא דאקשינן א"ה ליתנייה גבי מעלות, ומפרקינן כי קחני היכא דאית ליה דררא דטומאה היכא דלית ליה דררא דטומאה לא קתני. קשיא עלה והא קתני התם דלית בה דררא דטומאה כדאמר התם בגמרא פרק חומר בקודש (דף כ"א ע"ב) חמש קמייתא דאית להו דררא דטומאה דאורייתא גורו בהו רבנן בין לקדש בין לחולין שנעשו על טהרות קודש חמש בתרייתא דלית בהו דררא דטומאה מדאורייתא לקדש גורו בהו רבנן לחולין שנעשו על טהרות הקדש לא גורו בהו רבנן.

רי"ל דהתם דאורייתא לית להו אבל דררא דמומאה דרבנן אית להו הכא אפילו דררא דעלמא מדרבנן ליכא דכל שהוא חששא בעלמא למפרע לאו דררא היא כלל אלא כענין קנסא משום דלא בדקה הפסידוה עונה.

וי"מ דהכא הכי פרכינן ליחנייה גבי מעלות קמייתא דאינון בין לקדש בין לחולין שנעשי על טהרת הקדש דאלו בהדי בתריית' כיון דליתנהי אלא לקדש לא מצי למיתנייה דהא מעת לעת שבנדה לחולין שנעשי על טהרת הקדש נמי איתא כדאמר בשילהי שמעתין ולהכי מפרקינן כי קתני בהנהי היכא דאית ליה דררא דטומאה אבל היכא דלי ליה דררא דטומאה ואפ"ה החמירו בהו לא קתני.

> והלשון משובש הוא לדעתי דההוא דאמרינן בשלהי שמעתין לחולין שנעשר על מהרת הקדש לתרוצא לברייתא דקתני לקדש אבל לא לתרומה איתמר אבל השתא להאי לישנא לקדש ולא לתרומה ולא לחולין שנעשר על על מהרת הקדש קאמרינן דאי לת"ה לא הוו צריכין בדר' לתרוצא בדעולא דהא איכא אוכלין חוליהן בטהרת הקדש בימיו ממש אלא ודאי צ"ל להאי לישנא דאף לחולין שנעשר על מהרת קודש לא גורו במעל"ע שבנדה לכך צריך לשנוי כדעולא כיון שהיו עושין על מהרת הקרש על מנת שהיו מתנסכין ממש על גבי מובח היינו קדשי מובח גמורין.

> הא דאמר רב ששת בריה דרב אידי כי קתני מידי דתלי במעשה. פירש אליבא דר"ש קסבר האי תנא בוגרת מותרת לכהן גדול א"נ נפקא מינה לכתובה ולא לכהן תניא ומוכת עץ מילתא דתלי במעשה הוא והאי דקתני כל זמן שלא נבעלה לאו דוקא אלא שלא נמלו בתוליה בין בעץ בין באדם. א"נ קסבר מוכת עץ מותרת לכהן גדול וכתובתה מאתים ומחלוקת היא ביבמות ובכתובות. וכן הא דאמר נ"מ לנחל איתן סבר לה כר' יאשיה אשר לא יעבר בו לשעבר ואיתא בפלונתא בפ' עגלה ערופה.

דף ט

ראתה ואח"כ הוכר עוברה מהו. יש להקשות והלא כל מרות חכמים כך הם במ' סאה הוא טובל בחסר קרטוב אינו יכול לטבול אף כאן מכיון שנתנו שיעור לדבר בהכרת העובר ראתה ולא הוכר פשיטא שמטמאה מעת לעת אע"פ שאח"כ הוכר בסמוך.

ויש לפרש ראתה ואח"כ הוכר עוברה בו ביום ששלמו לה שלשה חדשים מי אמרינן כי מצפרא נמי הויא היכירא ואנן הוא דלא בקאינן או דילמא גבול יש לה וא"ל מידי הוא טעמא אלא משום דראשה כבד עליה בעידנא דחואי אין ראשה כבד עליה בתמיה הילכך דיה שעתא.

וזה הלשון אינו נכון מפני שהיה להם לפרש ובו ביום הוכר עוברה ולימא נמי כיון דבו ביום חזיא לא מטמיא.

ויש לפרש אותה כפשוטה ור' ירמיה הכי בעי מיני' גבול שנתנו לה הכמים משיהא ראשה ואיבריה כבדין והיינו משעת הכרת העובר וקרוב לו מלפניו כשהיא מרגשת בעצמה או דילמא גבול שנתנו לה הכרת העובר ממש הוא וקודם לכן אפילו בסמוך אינו מטהרתה וא"ל אף איבריה אינן כבידין

> עליה אלא משעת הכרת העובר ממש שאין הולד חי ומכביד עליה אלא מזמן זה ואילך וזה הלשון עיקר.

> הא דתניא תנוקות שלא הגיע ומנה לראות וכו'. יפה פי' רש"י ו"ל מפני שכל אשה שלא הוחוקה כבר ברואה אינה מטמאה מעת לעת דמעמא מעת לעת אלא בשלישית לרבי וברביעית לרשב"ג מפני שכל אשה שלא הוחוקה כבר ברואה אינה מטמאה מעת לעת דמעמא רמעת לעת דמעמא מעת לעת בעען אינה מטמאה מעת לעת דמעמא מעת לעת בעעת לעת בעען קנסא דרבנן הוא כראמרו חכמים תקנו להן לבנות ישראל יחירה הילכך כל שאינה צריכה לבדוק עצמה כלל אינה בכלל מעת לעת שבנדה ותנוקות שלא הגיעה זמנה לראות הרי הן בחוקת מהרה כדתניא שבנדה ותנוקות שלא הגיעה זמנה לראות הרי הן בחוקת מהרה כדתניא הוחוקה לראות ולא היתה בכלל תקנה לבדוק שחרית וערבית ושניה שעתי, לעת הניון שראתה בשניה הוחוק ברואה לדברי רבי הילכך בג' מטמאה מעת לעת שהרי היתה צריכה לבדוק שחרית וערבית, ואע"פ שעריין לא הגיע לכלל שנותיה, וכיון שלא בדקה הפסידה עונה יתירה ושהגיע ומנה לראות כיון שצריכה בדין היה לגוור עליה אפילו בראשונה אלא שהיא קולא לדבריהם.

כשרואה עכשיו בעונו' קרי לה הכי

ותהא מוחוקת לראות לדברי רבי דשוב צריכה בדיקה ומטמאה מעת לעת. עברו עליה ג' עונות חורה לכלל תנוקות שלא הגיע ומנה עד שתראה שתים - ראיה שניה של דלוג שהיא ראשונה לראיה דעונות. ולפי שהיא עומרת בה

ג, וסעותי דהילכתא כרשב"ג. וכן פסק הר"ם ו"ל דקטנה כתמה מהור עד שתראה דם בדם כתמה נמי לא מטמינן לאו אליבא דהך ברייתא דרבי אלא אליבא והא דאמרינן לקמן (דף י' ע"א) בין שניה לשלישית כיון דלא אתחוק

כתמה מחזיקה וטמא דבכל (מראיה שניה) [מראות משניה] ואילך הוחזקה. וחוקיה סבר כיון (דחויא) [דאלו חויא] הרי היא כשאר כל הנשים אח"כ

[דרב גידל] פירש רש"י ז"ל דהיינו [ראשונה שאחר ההפסקה ושניה היינו] כרשב"ג אין כתמה טמא עד שיעברו עליה ד' וסתות. לראיה פעם ראשונה בדם שעדיין לא הוחוק' בה לטמא מעת לעת ולפי דבריו ז"ל ולדידן דקי"ל אבל רש"י ו"ל פי' אליבא דברייתא [דרבי] ומאי כיון דלא איתחוק

۲۱، ۲۱۲

דייקא כדאמרן.

תשמיש בין לאחר תשמיש. לאחר תשמיש הוא וכדתנן אחד לו ואחד לה אלמא צריכה בדיקה בין לפני רצריכה בדיקה לפני תשמיש והעד (הג') [הב'] לפני תשמיש אי אפשר אלא וע"כ מדקתני בשעה שהיא עוברת לשמש היינו עד שלפני תשמיש וש"מ נמי בשעה שהיא עוברת משאר עסקיה לשמש את ביתה ומשמשת בערים ביום שחרית וערבית ואע"פ שלא שמשה כלל וכיצד משמשת בעדים בודקת פרושי קא מפרש לה ואזיל וכיצד קתני כיצד צריכה להיות בודקת פעמים מתניתין צריכה להיות בודקת וכו' ומשמשת בעדים וכו'. פירש מתני'

לפני תשמיש וחדא לאחר תשמיש ורמינ' למתני' דקתני והמשמשת בעדים - בשיש לה מתני' היא כל הנשים בחוקת טהורות לבעליהן. והיינו דאמרינן לעיל [דף ה' ע"א] שתי בדיקות אצרכוה רבנן חדא

> וכדמפרש עלה לקמן בגמרא. דשני עדים דבסוף קא חשיב אבל בהך סיפא דכ"ע עד שלפני תשמיש קתני מעיקרא [אידי ואידי לאחר תשמיש] משום דקשיא להו קס"ד לפרושי ההיא בומיא דמשמשת בעדים דהך סיפא [וכי תריץ] נמי לעיל גבי רישא דמתני' הרי זו כפקידה דהיינו עדים דקתני דאינון לפני תשמיש ולאחר תשמיש

> פעמים להפסקה דהא אנן לר' אלעור קאמרינן ולישנא דהדרא קא חויא

מבע בא מממיא מעל"ת משום לסוף ג' עונות חזיא ואכתי לא הוחזקה ג'

חזיא בעונות ואילך לעולם מטמאה מעת לעת. ומיהו בראיה (ג') [ראשונה]

דיה שעתא כראמרן שניה של עונות י) כיון דראיה שלישית הוא יא) מכי

רשנתה כ"כ אונס בעלמא הוא. ואמר רב גירל פעם ראשונה של עונות ט)

צוא בלא מנג מגדע גונוט ובא טבא מוטולט בא בבבוג ובא בגונוט בכיול

חדא] מיניה דסד"א כיון דראתה שתים בדילוגו ושתים בעונות סלוק דמים

בעונה ותרתי בעיי אהדרי איתמר ורב אשי בעא [לאפסןקי ולמפשט חדא

ראשון ושני ראתה פעם אחת בעונה ובין שני לשלישי חזרה וראתה עוד

ויש לפרש "הדר קחזיא בעונות" [דקאי גם על] פעם אחרת בין דלוג

ועוד דכל עיקר לא הוצרכה ברייתא זו לשנותה אלא בשאין לה וסת שאלו וכו, ועלה קתני בד"א לטהרות אבל לבעלה מותר בין בזו בין בזו משמע מעמא דמשמע לן אפילו כשאין לה וסת משום דמתניתין בין שיש לה וסת הא דאמרינן תנ"ה בד"א לטהרות אבל לבעלה מותרת וכו'. היינו

ے، بات

על עצמן לבדוק בשאינן עסוקות במהרות דומיא דבעיא דר' זירא דלעיל טהורה אני והא דשאל רב כהנא אינשי דביתהו דרבנן לומר אם מחמירן כ"כ ומיהו הניח בחוקת טומאה אף ריצוי לא מהני ליה עד שישמע מפיה הוה חויא מרגשה. וכי אמרינן רבעינן בדיקה בשוהה עמה שאינו צריך ריצוי מן הדרך דרכו לפייס ולרצות ולתבוע וכי מרצו קמה ותבע רמיא אופשה ואי וכיון שתבעוה אין לך בדיקה גדולה מזו. פירש רש"י ז"ל דסתם הבא

ረሂ"ໝ. והאי דנקט כי אתו מבי רב אורחיה דמילתיה נקט שיוצאין ובאין מערב שבת

לאחר תשמיש ואפילו כשאין לה וסת לפי פירושו של רש"י ו"ל בדברי רבי השמועה הלכה למעש' שכל לבעלה לא בעי בדיקה לא לפני תשמיש ולא משום דכיון דאין בעלה עמה לא קפדה אנפשה ואמרו להן לאו, נמצא כלל ויש לפרש דישינות בעיא מנייהו אם מחמירין בהן בבאין מן הדרך

חנינא בן אנטיגנוס.

אבל מדברי הרמב"ם הספרדי ו"ל למדנו שיש לו דרך אחרת בשמועה זו שהוא מפרש זו ששנינו דרך בנות ישראל לבעלה בשאין לה עסק בטהרות והצנועות בודקות אף לפני תשמיש לבעליהן וכל מה שהקל ר' יהודה ור' זירא משמיה דשמואל אינו אלא בבדיקה זו שלפני תשמיש שכשהן עסוקות בטהרות אפילו שאינן צנועות צריכות. וכשאין עסוקות בה הרי הן בחוקת מהרה לבעליהן לפני תשמיש.

ומעָם לדבריו מפּני שלפּני תשמיש אשה מרגשת בעצמה ואפּילו בישינה נמי הקלו מפּני שבחוקת טהרה הן ולאחר תשמיש חוששין שמא ראתה מחמת שמש ואינה מרגשת.

וההיא דבעיא מיניה ר' אבא מרב הונא צריך הוא לפרש שלא מנער אלא מלבדוק בשיעור וסח ואח"כ כדי שלא תתחייבנו באשם תלוי ויהא לבר נוקפו אבל לאחר אחר בודקת קודם שחלך ותקנח ואף על פי שהוא בודק בשילו לחטאת שאני התם דא"א בבדיקה שלא תחייבנו חטאת והוא צריך ומן של אשם תלוי שלא יהא לבר נוקפו בביאה זו ותהא מתוקנת בביאה זמן של אשם תלוי שלא יהא לבר נוקפו בביאה זו ותהא מתוקנת בביאה אחרת, וכן דברי ר' זירא לר' יהודה כך הן מתפרשין לי מהו שתבדוק עצמה אחרת, וכן דברי ר' זירא לר' יהודה כך הן מתפרשין לי מהו שתבדוק עצמה לבעלה לחייב בעלה שאם לפני תשמיש והלא בצונעות (הוא) [במתני' קתני] לה ווהו שאמר רבי ינאי זו עדן של צוועות לא צונעות שנשנו בפרק כל היד אלא ר' אמי פירש לומר שכל העישה כן נקרא צונעות ורבא פירש לומר אלא ר' אמי פירש לומר שכל העישה כן נקרא צונעות מתני' צריכות קתני רבער זה נכרת אם צוועה היא אם לא אבל לדברי הכל מתני' צריכות קתני רבער זה נבתחות ואלו בשאינה עסוקה כבר שנינו והצוועות מתקינות וכו'.

פרק ב כל היד

۲، یا

לחבירו עבד יהא בנדוי.

שאמר משום שם רע אני מוציאך.

הא דאקשיי, בכולה שמעתין מדר"א דאמר כל האוחז באמה וכו', י"ל דהכי אקשינן וע"כ לא פליגי רבנן דאמרו לו עליה דר"א אלא בדליכא עפר תיחוח ולא מקום גבוה ומשום חשש פסול המשפחות אבל במקום אחר מודו ליה. הילכך גבי תרומ' ה"ל למימר שיפלוט ואע"פ שמפסיד' וכן בדרב יהודה שיטה וירד חוץ לכנישתא וישתין. וי"ל דא"ל לאו פלוגתא היא אלא בשואלין לפרש להן היו. וכן נמי משמע במס' ברכות פ' כיצד מברכין (מ,

> ושאר השמועה פשוטה היא לפי דרכו לפיכך כתב אינה צריכה עד שלפני תשמיש אלא משום צנועות אבל לאחר תשמיש הכל צריכים שני עדים אחד לו ואחד לה אפילו מעוברת ומניקה וקנה וקטנה האריך עלינו את הדרך.

> אבל דברי רש"י ו"ל יותר נכונים ומוכרעים בכמה מקומות בשמועה והחכם יבור לעצמו, ודברי רבינו יצחק אלפסי ו"ל שנראין נמי כדברי רש"י ו"ל שהוא כתב בהלכות ברייתא זו דתניא החמרין והפועלין והתיר בין עירות בין ישינות ולא הזכיר משניו' הללו של שני ערים בשאין לו וסת אלמא אין לנו עדים אלא לטהרות.

> והא דאמר רבי מאירינציא ולא יחזיר עולמית. משום קלקולא נ"ל מוציאך ואם לא אמר לה משום שאין לך וסת אני מוציאך ואם לא מפני כן לא הייתי מוציאך ואם לא אמר כן אין כאן חשש לקלקי כדתנן המוציא אשתו משום לא בפילה לתנאיה והא נמי לההיא דמיא ולדייך נמי עלא כפל הא גירש סתם יחזיר כדאמרינן התם גבי איילנות ומוציא משום מעלא כפל הא גירש סתם יחזיר כדאמרינן התם גבי איילנות ומוציא משום נדר ומשום שם רע ויש לומר שאפילו לא התנה ולא אמר כלום יש לחוש נדר ומשום שם רע ויש לומר שאפילו לא התנה ולא אמר כלום יש לחוש אנשים נשואים לאיילנות וע"י שיש בהם נחת רוח מהן מקיימין אותם וכך אנשים נשואים לאיילנות וע"י שיש בהם נחת רוח מהן מקיימין אותם וכך אנשרו שם בירושלמי אבל זו שאסורה היא לשמש כלל בידוע שאין בעלה מגרשה אלא מחמת פיסול זה וכן במוציא משום שם רע י"ל מכיון שלא שהה לראו' אם הדברים נראין עילה מצא וגורש לפיכך אין חוששין לקלקול אלא

הא דאמרינן במקשה עצמו יהא בנדוי. פי' בתוספות לא שהוא מנודה

בעצמו בגדוי דרבנן של רבותינו אלא שב"ר מצווין לגדותו ועד שנדוהו אינו מנודה, וראיה לדבר דקאמרינן הקורא לחבירו עבד שיהא בנידוי ואמרי' עלה בקדושין באומר לו עבד אתה ההוא שמותי משמתינן ליה דתניא הקורא

12 21

ר' טמאה נדה אטו לקחה בגד מן האשפ' וקנחה בו מי מטמא רבי נדה. מיפי דמים מן מאכולת או משאר דברים הא בבגד שאינו בדוק כלל לא אמר צמר נקי ולבנים אלא שלא חזרה וראתה בהן סמוך לבריקתה אם יש עליהם בדקה בעד שאינו בדוק לה. פירש בתוספות כגון שהזמינה פקולין או

מצויין בו. כלל ממאה דלא דמי לחלוק דכיון שבדקה בו ממש הגלים לדבר דרוב דמים מן השוק סתם מהורה לבעלה. והראב"ד ז"ל סובר דבעד אפילו אינו בדוק וחלוק וכל שלא היה בדוק כלל אפילו לרבי טהורה לגמרי אפילו לקחתו (ואי) [ועוד אני] אומר כיון שהצריכוה כגריס ועוד הרידינו כסדין

כשיעור הוה אלא ברקה עצמה על המטה טמאין מספק בא זה ולמד על זה. מן המטה וברקה אין בועלה טמא שוהו אחר זמן הא כל זמן שלא שהת' מאני לאני כך הוא נדון בין לרבנן בין לר' עקיבא אלא כך אמר אם ירדה את בועלה והאי דפריש תנא האי שיעורא לא ללמד על דין עצמו שהרי כל שתרד מן המטה ותבדוק שזהו אחר כך שמטמאה מעת לעת ואינה מטמאה זמן מה הוה. והדר תני איזו אחר של שיעור זה שאינן ממאין מן הספק כדי שלה לאחר זמן טמאים מן הספק ופטורין מן הקרבן ולא פי' שיעור אחר וה"ק ול"נ אלא רב חסדא פרושי מפרש לה למתניתין הכי תנן נמצא על ופריק רב חסרא דה"ק איזו אחר זמן וכו' פי' רש"י ז"ל וחסורי מחסרא

שלאחר זמן ראשונה כשירדה מן המט' היא לפיכך פירש שתיהן ואמר שאלו המטה ואפשר לתרץ לו שבא לפרש שלא תעלה על דעת שבדיקת ראשונה זמן כדי שתושיט ידה ותטול עד ותבדוק לא הוה תו למיתני כדי שתרד מן אבל לדברי רש"י ז"ל שאומר חסורי מחסרא וה"ק בהדיא איזו אחר

> על אחר הומן הראשון ושלא ליתן בו מקום לטעות. ירדה אחר אחר הוא וכ"ש לדברינו דמחוור טפי לומר שפי' אחר אחר ללמד

> כשיעור אחר וכן דרך משנתינו ללשון שפירשנו. שבכל מקום שפי' אחר לא פירש באחר זמן דבר אחר אלא כל שלא שהתה המטה ובדקה או שהתה כשיעור הזה לעולם מהור ואע"פ שעד בידה ש"מ אלא על המטה בדקה אע"פ שהושיטה ידה לעד תוך זמן זה אבל ידדה מן זה כלומר כל ששהתה ובדקה ולא שהתה שיעור שתרד מן המטה ותבדוק כך פרשו חכמים ביבנה לא שהתה כדי שתרד מן המטה ותדיח פניה תוך זמן ממאנו לפי' אין אנו מפרשין אבל לא בדברי היחיד אנו אומרים ואמר להם תמה עליהם בזה אלא אם כדברי ר"ע שהוא יחיד הם אומרים אמרו לו לא בר צדוק משום אשם תלוי יודע היה בהם דבעי חתיכה משתי חתיכות ולא מעת לעת נמי כך הוא דינן ואע"פ שהיו צריכין לפרש לדבריו דר' אליעור בועלה מעת לעת פירש ולפיכך אין אתם חוששין לפרש אחר זמן שהרי כל אלעזר בר צדוק לפני חכמי' באושא שמא כר"ע אתם אומרים שמטמאה את וברייתא נמי דייקא כדידן, דתניא איזהו אחר זמן דבר זה שאל ר'

> ואין בהם ממש. שיעור לטהר וזהו דרך פירש רש"י ו"ל בשמועה כולה ויש לשונות אחרים במתני' עד בידה ובברייתא אין עד בידה אלא ש"מ כרב חסדא ותרווייהו אפשר דהכא והכא חד שיעורא קתני והכא טהור והכא טמא ה"ל לפרושי עד בידה וכדקתני מתניתין נמי כדי שתרד ומוקמת לה בעד [בידה] דהיכי און משמעו, הלשון זה אלא כל ששהתה כדי שתרד לעולם טהור ואפילו ובודק' הא במתני' מטמו כשיעור הזה וכ"ת דאין עד בידה ה"ל לפרושי שהרי ואקשינן לרב אשי אמאי קא מטהרי רבנן בברייתא ביורדת מן המטה

דף שר

בוסת עצמו וטהורה אני ורבה בר בר חנא אמר אפילו הגיע עת וסתה מותרו" הדרך אסורה וסתות דאורייתא הלכך אסורה עד שתאמר לו בדקתי בשעת עונחה לא בעיא בדיקה אנא שלא הגיע ימי וסת אבל הגיע קודם ביאתו מן ואמרו שכך נמצא במס' נדה בירושלמי ואמר רב הונא דכי מצאה תוך ימי והוא שבא ומצאה בחוך ימי עונחה. פי' רש"י ו"ל שלשים יום לראיה

וסתות דרבנן שהם הצריכוה לבדוק בימי וסתה שמא תראה.

ומיהו היכא דבעלה לא היה בעיר ולא ידעינן אי בדקה אי לא בדקה

טהורה מ"ה מותרת. והא דאמר ר' יוחנן בעלה מחשב ימי וסתה ובא עליה א"ג כיון דלא ידעינן תולין שמא בדקה ומצאה טהור או שלא ראתה והיתה לחששא דוסתו' כדמהניא לבדיקה דטהרות בפירקין קמא דתרווייהו מדרבנן. בבא מן הדרך הקל כיון דאיכא תביעה אין לך בדיקה גדולה מזו ומהניא וראי בההיא דחוקה נמי קיימא עד שתאמר בדקתי וטהורה אני א"ל הכא שתבדוק וכיון דכי לא בדקה מחויקן לה בטומאה עד שתבדוק כי לא ידעינן

לא מחוקינן לה בטומאה. ואע"פ דאמרינן לקמן תבדוק ומשמע דאסורה עד

תפתר בשוהה בעיר ולשהות עמה בין עירה בין ישינה ואף ע"פ שאינה אומרת לו כלום ולא הוא תובעה כנ"ל לפי פי' רש"י ז"ל והוא נכון.

אלא בזו שפי' ימי עונה לאשה שיש לה וסת אינו מחוור שכיון שלא הגיע עת וסתה היאך נחוש לעונה והלא כל שיש לה וסת קבוע דמיה מסולקין ממנה עד זמן וסת [לכן נראה] דרב הונא אמתני' קאי ולדיריה יש לה וסת חוששת לוסתה ולא לעונה אין לה וסת חוששת לעונה ולרבה בב"ח אפילו יש לה וסת אינו חושש לוסתה בראמרן ומיהו חוששת לעונה אחר הוסת כלומר שאם עבר עליה עת וסתה ביון שאין אנו חוששין לוסת נחוש לעונה אבל ודאי הגיעו ימי עונה ולא הגיע ימי הוסת אינה אסורה דאפילו למ"ד וסתו' דרבנן מסולקת דמים היא אפילו מעונות עד הוסת תדע שהרי אמרו דיה שעתה בוסתות ולא אמרו כן בעונות.

נמצא עכשיר לדברינו כל אשה שאין לה וסת בעלה חושש לימי עונתה ושיש לה וסת חוששין לימי עונה שאחר הוסת ואפילו בבא מן הדרך ובכולן מחשב ימיה ובא עליה דהא מ"מ תרי ספיקי נינהו ואע"פ שאינו בעיר נמי סופרת היא בעצמה רוב פעמים הילכך מותרת ומסתברא נמי שאם היה הוסת רחוק שאפשר שטבלה והעונה קרובה תולין להקל שמא בשעת הוסת ראתה ומבלה ושוב אין לה עונה עכשיו דכולהי ספיקי נינהו ולקולא ולא החמירו בעונה יותר מן הוסת מפני שהיא חמורה אלא מפני שא"א לנו לומר שהאשה לא תראה לעולם לפיכך תולין בעונות וחוששין להן אבל אם בא לתלות נמי בוסת תולין. והו מה שנ"ל.

והראב"ד ו"ל כתב דהא דרבה פליגא אדר' יוחנן דלר' יוחנן אע"ג

גמרא אמרו להם ב"ש לדבריכם. כיון שאתם מודים בבדיקה שלאחר תשמיש משום שמא ראתה מחמת תשמיש הוה נמי בבדיקה בין תשמיש לתשמיש שמא תראה מפת דם כחרדל בביאה ראשונה שבא אורח מחמת תשמיש ותחפנה שכבת זרע בביאה שנייה ושוב לא תמצא בעד שלאחר כל התשמישן אמרו להם ב"ה א"כ אף מתחלת ביאה לסוף ביאה ניחוש כן ויכולין היו ב"ש לומר שאין דנין אפשר מא"א אלא גדולה מזו אמרו שאינו דומה וכו".

ולדברי הר"מ ז"ל צריכין לפרש תראה מיפה דם כחרדל בעד של אחר ביאה ראשונה ותחפנו שכבת זרע לאחר ביאה שנייה ואמרו להם ב"ה אף לדבריכם שמא בקנוח ראשון עצמו נמוקה הטפה ובטלה בשכבת זרע.

> דוסתי' דרבנן (בפי') [צריכה] חשוב ימים לטבילה ואפילו לבא מן הדרך שאין הוסת יוצא מחזקת טומאה (נהי) [ער] שתבדוק כדלקמן ופסק הלכה כרבי יוחנן וזו דרך טובה להחמיר לענין מעשה ונמצא חוששת לוסת וחושש' לעונו' כשאין לה וסת אבל לחוש לשניהם כאחד אין לנו.

> אבל תמהוני על רבינו הגדול ז"ל שבת' זו ששנינו חמרין ופועלין וכו' נשיהן להן בחזק' מהרה ולא חלק בין הגיעו ימי עונה ועת הוסת לשלא הגיעו. והר"ם תלמידו ז"ל כתב הלך בעלה למדינה אחרת והניחה מהורה כשיבא אינו צריך לשאול ואפילו מצאה ישינה הרי זה מותר לבא עליה שלא בעונת וסתה ואינו חושש שמא נדה היא. אף הוא לא הפריש בכלום.

> ונראה שהם ז"ל מפרשים תוך ימי עונתה היינו עונת וסתה לאפוקי יום עונה עצמו ודלא שתעלה על דעתך שבבא מן הדרך לא חששו אף לעונת הוסת או שיתלו להקל לומר שמא עקרתו וקמ"ל דבעי מיחשב דלא בעונת וסת קיימא האידנא.

> והם עוד סבורין דר' יוחנן דאמר מחשב קסבר וסת' דאורייתא והלכתא הבדוק תפתר לטהרות וזו קולא גדולה טוב לפני האלהים ימלט ממנו.

הא ד**אמר רבי אושעיא וכו**' במסכת ע"א שמעתיה (מא, ב) ושם

G.L.A.U.

דף מז

ומצאתי בתוספו' שפי' כדבריו בשמו של ר' שמואל רומרוגי ז"ל והם הקשו ללשון רש"י ממה ששנינו צריכין ב' עדים על כל תשמיש ותשמיש או תשמש לאור הנר ומשמע רמשמשת לאור הנר אינה צריכה אלא כדברי ב"ה ולפירושו עדיין המשמשת לאור הנר צריכה לבדוק ולאחר כל תשמיש ותשמיש ולראו' בעד כדברי ב"ש וב"ה אינה צריכה בדיקה כלל עד סוף כל הלילה מ"מ לשון תראה מתפרש לנו יפה.

ברקה בעד ואבד אסורה לשמש עד שתבדוק. לדברי רש"י ו"ל בעד שלפני תשמיש ופשוט' היא, ולדברינו כגון שהחמירה ובדקה לאחר תשמיש ראשון או שהיתה דעתה שלא לשמש כל הלילה ומכיון שאין מוכיחה קיים ולא תדע אם ראתה כלום מחמת תשמיש זה אסורה לשמש עד שתבדוק לפני

תשמיש לאור הנר בכל בדיקה של בעל.

ואקשינן אלו קנחה בו ואיתי' מי לא משמשה אע"ג רלא ידעה הא אפילו ב"ש דמחמרי שרו לבדוק ולהניח ולשמש והאי דאקשינן הכי ולא אקשינן מדב"ה דלא מצרכי בדיקה זו דמי מדמי מקשינן דאלו התם דיומא משום קולא דבעל הוא שלא להטריח עליו בין תשמיש לתשמיש אבל מכיון שבדקה דנמלך צריכה היא בדיקה ממש לאור הנר.

ומפרק זו מוכיחה קיים לטהרות וזו אין מוכיחה קיים לטהרות שמא

ראחה לאחר תשמיש זה ולא תדע למחר הילכך אף לבעלה אסרי משום מהור של מהרות וכן נמי לב"ה דלא מצרכי הך בדיקה מוכיחה בעד שלאחר משמי' אחרון ואין חוששין לנימוק אבל זו כבר נחקנח הדם בזה ואבד הילכך אסורה עד שתחוור ותבדוק עכשיו לפני תשמיש דבהכי ודאי מותר' שא"א להחמי' עליה יותר מכאן לא יהא זה חמור מן הוסת שאם בדקה ומצאה מהור מהרי ואפילו למהרות עצמן אם במלה בדיקה של עונה אחת כגון של שחרית או של ערבית בודקת עכשיו ועוסקת בהן וכן בבדיקה של אחר

112 41

הא דאמר אביי כגון שהעבירה על אויר החנור. הדא מתרי טעמיה נקט דה"נ אפשר לאוקומה כגון שנטמא באהל המת א"נ בהיסט הזב וזבה וכל המטמאים במשא.

אלא למעוטי רובא דרבי יהודה. פירש דאפילו לרבי יהודה לאו רוב גמור הוא לשרוף אלא לחלות, וק"ל דהא איתותב ההוא לישנא ואסיקנא דבאי אפשר לפתיחת קבר בלא דם קמפלגי ובפיר' רש"י ז"ל אפילו ללישנא בתרא דר' יוחנן דאמר טעמיה משום דאי אפשר לפתיחת קבר בלא דם אפילו הכי טעמיה דר' יהודה משום רוב דברוב פתיחת קבר איכא דם ולא

עשאו ברוב זה כודאי דכיון דאין עמה דם איתרע ליה.

תשמיש בין למהרות בין לבעלה.

וק"ל דהא אוקימנא לר' יהודה כרבי יהושע דמשוה ליה חדא ב) דאמר מביא קרבן ונאכל דאי אפשר לפתיחת קבר בלא דם וא"ל סבר לה כרבי יהושע לתלות ולא לשרוף, ויש לומר דמאן דמחני בשלשה מקומות מתני ההוא לישנא קמא

רר' יוחנן דמוקי פלוגתייהו דר' יהודה ורבנן בשאינה יודעת מה הפילה. וכן עיקר שאלמלא כן לא הזכירו בגמרא כאן לשון ראשון שהוא טעות במקום

דף ים

עיקרו.

הא דתנן עמוק מכן ממא דיהה מכן מהוד. פירש רש"י ז"ל עמוק יותר ,

שחור דיהה שנדחית מראיתו ואינו שחור כל כך.

ושמעתי שה"ר שמואל ז"ל פירש בהפוך עמוק שאינו שחור כל כך

והכניסו במחלוקת הזה מה שאמרו לענין נגעים בהרת עמוקה כמראה חמה עמוקה מן הצל אלמא לובן הוא העמוק, ועוד מזה מש"כ כזית ובופת וכעורב טהור וזהו דיהה וכדיו וכעובה ממא וזהו עמוק והוא ז"ל שיער בדעתו שהעורב שחור יותר מהעובה ועוד שהדיו שהוא עמוק זהו הדיו עצמו והשחור השנוי במשנתינו הוא חרותא דדיותא והוא שחור יותר מן

וכל אלו דברים בטלין הם שהמראה חוק באותו גוון הוא נקרא עמוק בכולה גוונים והחלוש באותו צבע הוא הדיהה ממנו כדתנן עבר או שדיהה

הדיו עצמו.

דיהה שחור יותר מכן.

הרי וה כתם והזית והעורב שחרירותן מבהיק ושל ענבה משחיר ובוהק ג)

רכן הדיר הלחה שכותבין בו ונשתהא כוהה יותר (מקום לו) מהחרת השנוי

במשנה וכי היאך יעלה על דעת במזוג דשנינו (שלשה) [שני] הלקים מים

ואחד יין שהעמיק מכן והוא הלבן שיש בו שלשה הלקים מים ואחד יין

ממא והדיהה או דיהה דדיהה שאין בו אלא הלק אחד מים וחלק אחד יין

מהור והלא אדום גמור הוא וקרוב למראה דם יותר מן הראשון כפלי כפלים

וכל שכן באדום עצמו שהוא כדם המכה שהמלבין בו מהור והמתאדם ביותר

ממא ודאי בלא ספק ולא ידע מר בטיבעא כלום.

וראיתי בתוספות שהביאו מן הירושלמי בענין עמוק ריהה הוו בעיון מער מאן דאמר מהור במצחצחו מאן דאמר ממא בשאינו מצחצח ושמע מינה מומר מאן דאמר מהור במצחצחו מאן דאמר ממא בשאינו מצחצח ושמע מינה ממא) [מהור] מצחצח ממא לא אמר אלא שחור כולהון אפילי מצחצחין מקריר ממא בשאינו מצחצח ושמע מינה מימר מאן דאמר ממא בשאינו מצחצח ושמע מינה מוחר מקריר בתומן אלמא המצחצח קרוב למומאה יותר מן המקריר ווה הפך ו) שהרי

ומצחצחין טהורין. ח) ומ"ש אפילו מצחצחין הכי קאמר אפילו היה במראה הטומאה הואיל מתחלה סלקא דעתך המצחצח מהור ז) שהוא המשחיר ביותר הוא הממא

ומקיפין ורואין ומכאן החמירו. ובבעלה בשלמא בנה משכחת לה משמע דלא תלינן בכתמים אלא בדדמי מאכולת הרי זה תולה בה מאי לאו דכוליה גופא ואקשינן נמי תולה בבנה בקי באידך ודכולהו ודברייתא נמי חד הוא כראמרן, והא דאקשינן הרגה מינה הילכך אית לן לפרושי דכולהו לא פליגי אלא מר בקי בהאי חוותא ומר ובבעלה דא"ל חד שיעורא הוא אלא לועירי בלחוד דפריש הוא דמקשינן נחמן ראמר של הקוה. ל"ק הא דתנן הרגה מאכולות תולה בה ובבנה לשמואל דאמר כדם שור שחום ולעולא דאמר של צפור חיה ולרב

לתלות אלא בכולן אסורות לבעלה. בבעל ולא במאכולת ושוק של טבחים ושאר כל מה ששנו חכמים בכתמים - דאשכחן דמטמא את בועלה בפרק קמא דנדה דלמא לטהרות היא. ונמצא במקצת גליוני ראשונים דעכשיו בומן הזה כיון שבטלו ראיית

כתמים בכל מה שאמרו חכמים. היאך תולה בשאינו דומה ודאי וכן קושיא דבנה ובעלה אבל מסתמא תולין הכא בשמעתין למ"ד כדם מאכולת של ראש הרגה ודאי מאכולת של גוף אתא, אלא מיהו היכא דידעינן ודאי דלא דמו ליכא למיתלי ומ"ה קאמרינן וכן במאכולה בכולן מעצמה קאמרינן דחולה ולא מגופא אתא אלא מעלמא ורבינו בעל התוספות השיב דכי אמרינן עברה בשוק של טבחים תולה

הגוף והלא דבר ברור הוא שאינו דומה, אבל מי שאינה יודעת בדמיונות ובשמעתין הכי אקשינן היאך אפשר לחלותו במכת בעלה ובדם מאכולת - כל אלו דברי הרב ו"ל. הכתם דהתם אינו תולה כדתניא לקמן נתעסקה באדום אין תולה בו שחור וכל מיני שחור בשחור עד שיתברר לה ודאי שאין אודם הצבע דומה לאודם

אפילו לחברתה, למה הביאתו ילתא קמיה דרבה תמהר לנפשה דהרו כל במקומן כראמרן לעיל. איפכא מסתברא דאם כן דגאמנת אשה לומר כזה טיהר לי פלוני חכם ולטהר 💮 אי נמי מחמירה על נפשה, אי נמי משום כבודן של חכמים הללו אינה רואה

> ולא ידע כל זה שכתב הרב ז"ל. וטהרה והרי אשה זו לא הביאה הכתם בידה לפניו וטהרה מיד ולא הקיף באשה שבאת לפני ר' עקיבא ואמרה לו ראיתי כתם שמא מכה יש בירך או שהלך הצבע מנגד פניה ואינה יכולה לדמות תולה מן הסתם כראמרינן

> נהגו ואין לחוש. הגוף ובבעלה ובכל מיני אדמות עד שיתברר לפי הדעת שאינן דומין וכן חכם תגן וידע דאיכא טובא מתירין הלכך בזמן שאין בקיאין תולה במאכולת לתרוצי כשראתה ואבד ואינה יודעת מה ראתה דמסתמא ברואה ובאה לפני ומה נפשך אי לא דמו לא תליא ואי דמו לא צריכי תלייה כלל, ולא בעי תליה בהני אלמא בכתם טמא עסקינן ואלו הגך דדמו כתמים טהודים הם וכן יש לפרש זו שהקשו בשמעתין ממאכולת ובעלה דה"ק ודאי מדבעין

דמים ואין בקיאות במראיהן של ד' דמים אין תולין בכתמים ולא בבן ולא "ולא אשכחית בהון דינא דכתמים אי נהיגי האידנא או לא, ואף על גב ושוב ראינו בכתמים שכתב הראב"ד ו"ל עיינתי בכל מילי דרבוואתא

בעלמא לחוש בטהרות ולבעלה מתירין אותה לכתחלה. עבידתיה דאפילו להכשיר בקדשים ליכא למיחש כיון דליתיה אלא דרבנן ונאכל קמשמע לן מביאה קרבן לאסרו לבעלה דאי לטהרות בלבד קרבן מאי שהן מביאים לידי זיבה ואיתמר עלה מהו דתימא כל כהאי גוונא מביאה קרבן ווה אינו נכון, וכבר השיב הרב חתנו ז"ל מדאמרינן בכתמים פעמים

בנות ישראל שנהגו איסור בכתמים וקי"ל דמנהגא מילתא היא כרבי זירא, לבעלה וכו' אלמא כתמים לבעל נאמרו ואין צריך להאריך שהרי הוחוקו וכענין זה כתב הראב"ד ז"ל דתולין מן הסתם כל מיני אדום באדום - כמה טיפי דם מאכולת לדברי חבירי אין סוף שאין לך אשה שאינה טהורה קץ שאין לך אשה שטהורה לבעלה שאין לך כל מטה ומטה שאין עליה ועוד השיב מדאמרינן בהדיא בפרק הרואה (דף נח ע"ב) לדברי אין

ת"ש דילתא אייתא דמא לקמיה דרבה בב"ח וכו'. אי קשיא אדרבה יומא נמי מטהר לה, א"ל קס"ד השתא דאיהי סברא דלא מהימנה לנפשה,

באפשר לפתיחת קבר בלא דם פליגי ובפלוגתא דהני תנאי וכו'. ואי קשיא הא לת"ק דברייתא גופיה ספיקא משוי ליה ואלו ת"ק דמתני' קאמר ואי לאו מהורה א"ל התם משום דילדה ואינה יודעת מה ילדה וחוששין ללידה וחוששין נמי לויבה שמא עם הנפל יצא דם אבל שילדה לידה יבישתא העמד אשה על חוקתה וטהורה היא ועוד שהרי בדקו ולא מצאו דם וכן ללשון הראשון שאמר רבנן סברי לא אמרי' רוב חתיכות מד' מיני דמים הן קשיא ותהרי נמי מחצה על מחצה תהא ממאה מספק אלא משום האי מעמא הוא דהעמד אשה על חוקתה.

רי"מ דהתם ה"ק לא אמרינן רוב חתיכות מד' מינין הן ולפיכך טמאה גמורה אלא שאין שורפין כדאיתא בפ"ק, ואין פירוש זה נכון.

ומהדר אביי בשפופרת דכ"ע לא פליגי כי פליגי בחתיכה מד סבר דרכה של אשה לראות דם נדה בחתיכה. פירש רש"י ז"ל דבפלאי פלויי פליגי מר דהו רבי אלעזר סבר דרכה של אשה לראות דם נדה בחתיכה וכיון דאיפלאי וליכא חציצה טמאה וכי לא אפלאי רחמנא מיעטה מבשרה ולא בשפיר ולא בחתיכה ורבנן סברי אין דרכה של אשה לראות דם נדה בחתיכה אלא האי דם חתיכה עצמה הוא.

ולא מחוור דא"ה לא דמי האי דרכה של אשה וכו' לאותו שאמרו למעלה בדר' יוחנן דהתם קאמרינן דכיון דדרכה אע"ג דלא אפלאי נמי לא חוצה דהיינו אורחא ולישנא דגמרא נמי לא משמע הכי כלל.

אלא ה"פ מרדאינהו רבנן סברי דרכה של אשה לראות דם בחתיכה

דף כב

הרלא עצמו הוא אינו מטמא אלא בחחימת פי האמה, למימרא דנוגע הרי. פירש רב הונא אליבא דנפשיה פשיט ליה דס"ל כר' נתן דאמר זב אינו מטמא אלא בחתימת פי האמה ואל תתמה [דהא שמואל] רביה (דרבה) [דרב הונא] הוא דאמר נמי כר' נתן כדאיתא בפרק יוצא דופן ולפום הכי גמר רב הונא בעל קרי מיניה דוב וסבר לה נמי כר' שמעון דאמר בפ' ואלו דברים בפסחים דס"ל בזב כר' נתן דבעי פי האמה ואיתקש בעל קרי לזב ובעי נמי חתימת פי האמה כזב דהא קרא בבעל קרי לא כתיב ובזב כתיב או החתים

רליהוי נגיעת חוץ כדפי' רש"י ז"ל, ק"ל אי הכי זב נמי נוגע הוי ולמה

במבני

ולא מהרו כאן אלא משום שאין זה דם גדה אלא דם חתיכה והיכא דהוי ודאי דם (חתיכה) [גדה] כגון מצא בה דם אגור טמאה והיינו לר' יוחגן ומר דהוא ר"א סבר אין דרכה של אשה הילכך הוי ליה כשפופרת ורחמגא אמר בבשרה.

והאי דמדכרי' סברא דרבנן מקמי דר' אלעזרא"ל משום דאמרן לעיל דרכה של אשה כסברייהו א"נ לאו דוקא וכן בכמה דוכתי בתלמודא דלא קפדי.

ובודאי דה"מ אביי לתרוצי כדרבנן הא דם נדה ודאי ממאה בדאיפלאי רבשפופרת דכו"ע לא פליגי דטהורה אלא ניחא ליה לתרוצי בדידה ולא לעיולי בה פילי דהשתא לא מוספינן בפלוגתייהו איפלאי פלויי כלל אלא בדם אגור בחתיכה פליגי כדפרישית, ועוד לאוקמה כדר' יוחנן דלעיל דלא לתקום דלא כחד כנ"ל.

ריש מפרשים דלא ניחא ליה לאביי לאוקומה פלוגתא ברבון אפלאי פלויי בלחוד דהא לא מדכרא בהדיא במילחיה דר' אלעזר דאנן בגמרא לאר חסורי מחסרא לברייתא כלל אלא מימר קאמרינן דלר"א בודאי פלאי טמאה ולא ניחא ליה לאוקומא פלוגתייהו אמאי דלא מתפרש בברייתא בהדיא.

ולאו מילתא היא ור"א ורבון תרווייהו מטהרין מר נסיב לה טעמא מבשרה ולא בחתיכה ולפום טעמיה איפלאי פלויי טמאה ומר נסיב לה טעמא אין זה דם נדה לטהורי נמי אפלאי פלויי אלא כטעמא דפרישית עיקר.

לא יספור בזיבה, א"ל בזב ודאי אע"ג שנוגע הזי לענין שיעוריה מיהו הזי רואה לענין טומאה דיליה דאלו נוגע בזב טומאת ערב ואלו רואה טומאת שבעה והאי דאחמיר ד) עליה רחמנא בחתימת פי האמה דליהוי נמי נוגע גזירת הכחוב הוא שלא יהא טמא טומאת שבעה עד שיראה זוב ונגע בו מגע חוץ דה"ל רואה ונוגע ומ"ה אקשי' אא"ב בעל קרי רואה הזי ואפילו במקום שאינו טמא משום נוגע טמא הוא משום רואה הדי דומה לזב מצד אחד שאף הוא יש לו טומאה בראיה שאינו מדין מגע אא"א אינו טמא אלא בנוגע וטומאתו נמי טומאת מגע היא א"כ מה הנוגע בקרי אינו סותר אלא בנוגע וטומאתו נמי טומאת מגע היא א"כ מה הנוגע בקרי אינו סותר בזיבה אף הרואה לא יסתור שהרי שניהן טומאה אחת להן בכל ענינן ומדין מגע טימאן הכתוב, ומפרקינן התם בשביל שא"א לה בלא צחצוחי זיבה ואם תאמר והלא אין בהם חתימת פי האמה ואין הזוב מטמא אלא כן י"ל כיון

שיוצא עם שכבת זרע שהוא חותם פי האמה הרי הוא כנוגע ממש שמין

במינו הוא ואינו חוצץ.

כאלו ראה זוב בנתיים שאין אחר אחר לכולן. הוא מיהא ובראיה דין הוא לסתור הכל שאין כאן ז' נקיים דהא הוה ליה גמור לית ליה כיון דאינו רואה בשיעורו טומאת מגע זוב אית ליה וכיון דזוב והיינו דלא אקשינן יטמא טומא' שבעה אלא תסתור ז' דטומאה בזוב

ביבהר. דסבר אפשר בלא צחצוחי זיבה כלל, ומיהו בהא כרבון פריק ליה ורבים אליבא דנפשיה פשט ליה דהא בפרק כיצד הרגל בב"ק איכא ר' אליעזר טומאת שבעה ואפילו לסתור ז' אלא סתירתו כטומאתו והא נמי רב הונא ומפרקי' גורת הכתוב כך הוא מאחר שאין הזוב הזה כדי ראיה אין לו

מגע וראיה אבל בנוגע לחודיה לא קמ"ל. א"ל אע"ג דרואה דוקא בנוגע הוא דמטמא ה"א ה"מ ברואה דאיכא תרתי דהא כתיב רואה וכתיב נוגע וכדדרשינן בפרק יוצא דופן מדכתיב או איש, ואי קשיא לך לרב הונא דאמר בעל קרי נוגע הוי תרי קראי למה לי

מופנה משני צדרין ומשיבין ה"ג יש להשיב מה לאדם שכן מטמא מחיים. ישרצו המים ההוא אין כתוב בעשייה אלא בצוויי, ופי' רש"י ו"ל דכיון שאין והא דאמרינן **ויברא גבי הנינים לאו מופנה.** אי קשיא הא כתיב נמי

ול"ג דהאי לישנא קמא לא צריך פירכא דלכ"ע מופנה משני צדדין

כל עיקר אין למידן הימנה. לגופיה וגבי תנינים נמי לגופיה ואין מופנה כל עיקר וכל ג"ש שאינו מופנה עדיף ממופנה מצד א' וכיון דע"כ יצירה יצירה גמרינן ה"ל בריאה דאדם

הכי בעי' מאי פירכא ורבנן דפליגי עליה דר"מ במתני' לא גמירי כראשכחן לגמור בריאה בריאה אע"פ שאינה מופנה כל עיקר אלא שמשיבין ולפום דבעי' והאי מאי פירכא משום דאפילו כשאנו גומרין יצירה יצירה יכולין אנו ומיניה גמרינן בין לרבי ישמעאל בין לרבנן אבל ללישנא דרב אחא הויא מצד אחד הוא דכל היכא דאיכא למישדי שני צדדין דמופנ' בדידיה שדינן משני צדרין דשרינן מופנ' דכולהו בגוה כי היכי דלא נימא באידך מופנה דהיכא דאיכא מופנה משני צדדין איהי עדיף ולהכי אפנויי רחמנא לבהמה ופריק לרבנן הא עריפא דהא אין משיבין ולר' ישמעאל נמי הא עריפא באפוויי לחדא לגמרי ומיגמר מינה ולא לאפוויי תרווייהו ומיגמר מנייהו ודאדם מופנה וגמרינן היינו דקאמרי ומאי נ"מ זה כלומר אמאי ניחא לך וא"ת וייצר האדם לגופי' ודבהמה מופנה ודגמרינן ויברא דתנין לגופיה

טומאה טומאת עצמן אין להם. שכן מטמאין במגע ובמשא תאמר בדגים שאינן מטמאין ואע"פ שמקבלין נימא בהמה תוכיח א"ג נגמר מוייצר דבהמה למד מלמד א"ל מה לשניהם יצורה ואתו בהמה חיה ועוף כי פרכת גבי תנין מה לאדם שכן מטמאו מחיים ואי קשיא לך לר"מ מאי פירכא ליהדר דינא ותיתי מכאן דכיון דגמר

בפרק כל היד שאין אדם ג"ש מעצמו, וכן פי' רש"י ז"ל.

דף כג

התורה ועוד נפקא מיניה לאתסורי באחותה שנים וג' ימים. נפקא מינה לענין אתסורי באמה ואם אמה דאמות אפילו לאחר מיתה מן ראין איסור אחות אשה לאחר מיתה ותמהני א"כ יפה שאל ר' ירמיה ונימא למימרא דחיי. פי' רש"י ו"ל דהא אחותה לא מיתסרא אלא בחייה מתקיים.

הוא לענין טומאה שבמינו מחקיים כנפל גמור שהוא אינו מחקיים ובמינו אלא ה"ק לא אמר ר"מ שהוא ולד שיעלה על דעתו שהוא חי אלא ולד משום יצירה יצירה או שגלגל עיניו כשל אדם או בשיש בו מצורת אדם הואיל ובמינו מחקיים, פי' הואיל לאו דוקא דהא לא טעמא הוא לר"מ אלא סבר ר' ירמיה דחיי והאמר ר' יהודה אמר שמואל לא אמרה ר' מאיר אלא תופסין בנפל גמור כגון בת שמונה והלא הרי הוא כאבן לכל דבר אלא ודאי אלא כך פירשו למימרא דחיי שאם א"א לו לחיות כלל אין קדושין

הוא לטומאות לידה וכ"ש גופו אדם ופניו תייש דאיכא מקצת אדם. או משום גלגול עין שלדבריהם אפילו תייש גמור במעי אשה ולד מעליא דרב פליג אדשמואל ור' יוחנן דפרשי לעיל טעמיה דר"מ משום יצירה יצירה א"ר ירמיה בר אבא אמר רב הכל מודים וכו'. פי' ר' ירמיה משמיה

בעינן והא איכא וחכמים אומרים כל צורת ממש. בעלמא פליגי בשפניו אדם ונברא בעין א' כבהמה שר"מ אומר מצור' אדם מתקיים ולרב ירמיה משמיה דרב לית ליה הנהו טעמי אלא ר"מ ורבנן בסברא וה"ג משמע דס"ל לרב יהודה משמיה דרב כותיה מדקאמר הואיל ובמינו

וה"ה לר' מאיר' דבמצח ועין וגבן העין ולסת וגבת הזקן סגי אלא

ואיפכא בסברא דר"מ דמפכא לה ברייתא לרבנן וכדפירש רש"י ז"ל. לא (מתסרא) [מתהפכא] סברא דרבנן לר"מ אלא איפכא בלישנא לכולהו רבנן והא איפכא תניא לאו איפכא תניא דוקא דמתהפכי תרתי סברי דהא להכי נקט פניו אדם ועין אחד כבהמה להודיעך כחן דרבנן והא דאמרי ליה

גמור מה שאין כן בעופות שאפילו כל פניו כאדם ועיניו לצדדין אינו כלום. דכיון דהיא עצמה עיניה הולכות כשל אדם במקצת סימנין נעשית כאדם דברי ר"מ בבהמה וחיה בהכי נמי מתוקמ' בבהמה וחיה ומקצ' סימנין דאדם יהושע יחידאה היא ולית ליה דר"מ וכ"ש דרבנן וההיא דתניא לעיל נראין ולסבריה דרב הא דתני' לקמן המפל' דמות נחש אמו טמאה לידה ר'

צריך צורת דאדם באוכמא. וצריך נמי גבין וגבת וקן דאדם ועין נמי דאדם ואף ע"פ שהולכות לפניהם אלעזר בר צדוק אבל לפום מסקנא לרבנן לסתו' חדא מצורות דפנים נינהו וקפוף הואיל ויש להם לסתות כאדם דחייה בעלמא היא דדחי בסברת דר' והאי דדחי רב אחא בריה דרבא לעיל תבדוק לרבנן דמודו רבנן בקריא

ואין לו מין שמתקיים דברי הכל ולא כלום. אדם ופניו תיש ולא כלום משום שאין זה לא מין בהמה ולא מין אדם והואיל תייש בפניו וגופו אמו טמאה לידה הואיל ובמינו מתקיים והא דאמה גופו וי"מ דלרב ירמיה גופיה אית ליה אליבא דר"מ יצירה יצירה ואי כולה

> כך מפורש בספר הישר. קתני אמו טהורה סתם משמע ליה דבתרתי פליגי וברייתא נמי דמסייעא להו ולד הוא והיינו דקתני מתני' כל שאין בו מצורת לאפוקי כולו בהמה ומדלא כולו בהמה וחכ"א מצורת אדם ולא פניו בהמה אבל במקצת צורת אדם עניא איפכא לגמרי הוא שר"מ אמר כל צורת לגמרי מ"ט או כולו אדם או גמורה ולמעוטי נמי מקצת צורת אדם והא דאמרי ליה רבנן והא איפכא דמטמא נמי במקצת צורה ואמרי ליה לא כל צורה בעי למעוטי צורה בהמה ולא קתני וחכמים אומרים אמו טהורה א"ג וחכ"א אינו ולד שמעי' דר"מ ורבנן בתרתי נמי פליגי ממאי מדאמרי ליה רבנן כל שאין בו מצורת אדם ומין בהמה נמי אינו שאין לך בבהמה כמותו והם אומרים קסבר רב דר"מ ונברא בעין א' כבהמה פליג דילמא בההוא כרבנן ס"ל דלאו אדם הוא

ולפי דבריהם קשיא, א"כ מנא ליה לר' ירמיה א"ר דר"מ בפניו אדם

ודברי רש"י ז"ל יותר גראין והוא הלשון הראשון שכתבנו ואע"ג

רקשיא נחש דר' יהושע כדפרישית.

קמשמע לן דלילית גופה ולד הוא אלא שיש לו כנפים. ס"ד אין כאן צורת אדם כלל אלא צורת לילית היא זו בין בגוף בין בפנים דוראי פניו אדם אע"פ שגופו תיש בתר צורת פנים אולינן אבל בדמות לילית לו כנפים ולא אמרינן משום דגופו תיש ופניו אדם היינו נמי טעמא משום והא דתניא המפלת דמות לילית אמו ממאה לידה ולד הוא אלא שיש

דף כד

אנטיגנוס אומר וכו' לרב ה"ה לשמואל אלא גביה הוה קאי דבר בריה הוה. נפל אסור אפילו לשמואל והא דפריך רב שימי ממתניתין ר' חנינא בן דבין לרב בין לשמואל במעי טהורה לא חיי הלכך יצא לאויר העולם משום יוצא לאויר העול' נמי לישתרי דה"ל כקלוט בן פרה דשרי ונראה מדבריו למשה בעלמא. פירש"י ו"ל אותו המין אסר לו וק"ל א"כ לשמואל אפילו הא דאמרינן ושמואל סבר בריה בעלמא איתא וכי אגמריה רחמוא

צבי מומי כהן איזהו גבן ר' חנינא בן אנטיגנוס אומר כל שיש לו שני גבין ולא נהירא ועוד דהתם בפ' ואלו מומין (דף מג ע"ב) תנן לה למתני'

> באכילה ולא מדכרין התם דשמואל בכלום בעולם. ושדראות והוי ביה למימר' דחיי והאמר רב באשה אינו לד בבהמה אסור

> פרה הוא אבל במעי בהמה דאפילו נפל שריא איהי נמי שרי. איתא דחיי וכי אגמריה רחמנא בשיצא לאויר העולם דלא תימא כקלוט בן במעי בהמה אגמריה דבחוץ לא צריך נפל הוא. ושמואל סבר בריה בעלמא סבר אפילו בריה בעולם ליכא דלא חי הילכך כי אגמריה רחמנא למשה אלא הכי משמע פירושא לכ"ע מינא בעלמא ליכא כי פליגי בבריה רב

דף כה

<u>במפגעי הפגר מלא בשר נימוח מהו. פי' קא</u> מיבעיא להו לרבנן דפליגי לפניו ד' ישמעל בד' יוסי משום אביו כך אמר אבא מלא דם טמאה נדה

אַליה דר' יהושע מיפלגי נמי בבשר נימוח או לא אמר להם לא שמעתי אמר 🗀 מלא בשר טמא' לידה שהיה ר' ישמעאל סבור שלא אמר אביו כדברי היחיד

יהושע. לאו דוקא אלא ה"ה למחוי עכור ולא בשר אלא להוציא צלול אפילו לר' ולפיכך דחה רבי ואמר שמא כדברי ר' יהושע אמרה וזה שאמר מלא בשר

ויש שגורסין בה כמאן כסומכוס מדהא כיחידאה הא נמי דילמא כר'

יהושע אמרה ואינו בספרים.

וא"ת כיון שרבי לא קבלה אפילו בבשר נימוח שיהא ולד ריב"ל מנין

اے تا ہے

חדא היא, ועוד א"ל] תרווייהו כי הדדי נינהו וחדא נקט. רבי שילא לית ליה דר' חייא דשיעור אזוב מפח ומ"ה מקשינן אם כן [תרתי חדא היא היינו טעמא דלא מקשינן תלת ד' הוויין משום דהוה איכא למימר הא דאמרי' תלח מתני' ותרחי שמעתא שיעורן מפח. ואקשי' תרחי

מרב ולא אמרה. בתוך ג' חוששין לולד אחר, ופירוש חזייה לרב יהודה בישות משום דשמעה נשמה כגון נברא בירך אחת או גוף אטו' ואח"כ הפילה שליא (פי') [אפי'] מתקיים אם היו חדשיו כלין למעוטי שאם הפילה דבר שאינו ראוי לבריית אין תולין את השליח אלא בדבר של קיימא. פי' רש"י ז"ל שכיוצא בו

בנפלי כאן בבן קיימא ולא ידעתי מי הזקיקו לשנות פירושו אלא הא דתלמיד' - תולין כלל אמר ודאי רב יהודה טעי.

קיימא תולין אותה אפילו מכאן ועד י' ימים. דאין תולין את השליא בנפל אפילו יום א' אלא א"כ יצאה עמו אבל בבן שליא כל שלשה ימים תולין אותה בולד ושאר תלמידים דרב אומרי' משמי' דרב פליגא אדרב יהוד' דאמר לעיל משמיה דרב הפילה נפל ואח"כ הפיל'

ובשר נימוח שמא אינו ולד. ואיכא למימר נמי איפכא ולפיכך נחלקו בכולן.

ועוד דכיון דרבי לא שמעתי אמר אינה תשובה לדברי ריב"ל שאם ר' לא

כר' יוסי ס"ל וקסבר ר' יוסי לרבנן אמרה כדסבר נמי ר' ישמעאל בר' יוסי

לו דקאמרי בצלול מחלוקת אבל בעכור ד"ה ולד זה אינה שאלה דריב"ל

וי"א אין אומרים בדברים אלו זו דומה לזו שאפשר למימר עכור ולד

ושמעתי שפירשו בירושלמי במס' זו (ג, ד) לפי שאין השליא פורשת

עד שיגמר לפיכך אין תולין אותה בנפל.

שמע ריב"ל שמע לא ראינוה אינה ראיה.

ואינו מחוור דבן קיימי לאפוקי כל נפל משמע וכדאמרן דילמ' כאן - דכל ג' תליא שליא בנפל וכיון דשמעינה לכולהו תלמידי דרב דאמרי אין לא. ומ"ה חזייה שמואל לרב יהודה בישות דשמעיה דאמר משמיה דרב ראמרי' אגב היותא דולד בועא לשליא ונפיק. אבל נפל דלית ביה היותא ובשאלתות דרב אחא משבחא ו"ל כתב לכך תולין אותה בבן קיימא

7 | 2 | 2 |

אמאי תרמייה הא דכ"ע טומאה כיון שנתערב בה מין אחר טהורה. בעונא מבא ערוד רקב שנפל לתוכו עפר כל שהוא ממא ור' שמעון מטהר מגן אחר בטלה אלא מאן תנא דפליג עליה דקאמרת קסבר ר' שמעון והא אמאי טהור ליהוי כרקב וכנצל. וא"ת איהו נמי סבר כל טומאה שנתערב בה שטרפוהו במימיו טהור להוי כרקב וכנצל. ועוד לר"מ נמי בבי' החיצון כאן הויא וה"ל כרקב וכנצל. וק"ל הא דאמר רשב"ל לקמן בשמעתין שפיר מ"ט דר' שמעון וכו'. פירש"י ז"ל נהי נמי דנימוק מ"מ גופו של מת - דליכא למימר א"א שלא ירבו וכו', והם מפרשים הסוגיא כולה בענין אחר

ראפילו הוה בה תרי שיעורי דמלא תרוד מטהר ר"ש דסתמא תנן ואע"ג דבשיעור מצומצם כגון מלא תרוד רקב איכא למימר הכי גבי שליא מ"ט ירבו שתי פרידות עפר על פרידה אחת של רקב ויבטלנו ואמאי נהי נמי ובתוספ' הקשו לה מראמרינן ואודא ר"ש למעמיה מדאמר א"א שלא

א"כ הוציאו לבית החיצון שנטרפו מימיו לגמרי וטהור. והא דאמר לו לר"מ פרידה אחת של רקב ומבטלו ובצר לה שיעורא ור"מ סבר לא מבטל אלא ראמרינן ואזרא ר"ש לטעמי' דאמר א"א שלא ירבו שתי פרידו' עפר על שלא ירבו שתי מיפי מים ודם על מקצת בשר שלא נמוק ומבטלו והיינו ואף כאן כיון שנמוק הולד אע"פ שנשתייר ממנו (כחצאי) ד) זתים א"א כיון דהיא צריכה שיעור א"א שלא ירבה מין אחר על מקצתה ומבטלה כל טומאה שהיא כשיעורה ולא יותר שנתערב בה מין אחר בטלה דאמרינן הן בתוך השליא לטמא באהל ואמאי מטהר ליה לגמרי, ומפרקי' קסבר ר"ש ג) שלא נמוק לגמרי קודם שתצא שאפי' נחתך כולו לחצאי זתים מצטרפים מוצאים בכל יום ולדות חתוכים בשליא והאיך אפשר שלא תהא בכולה כזית ברם נראין דברי מקצת ראשונים שפירשו מ"ט דר"ש דמטהר לגמרי והרי אנו

היה לנו לחוש שמא יש בו כזית בשר (שנמוק) ה) אנא משום בטול ואמר להו אינו דומה שזה נמוק לגמרי וה"ל כמים בטריפת בני אדם. אבל דרך לידה אינה נמוק לגמרי וה"ל כמים בטריפת בני אדם. אבל דרך רב אדרבה כיון דרקב יותר הוא מן העפר היאך יאמ' ר"ש שהמועט רבה על מקצת המרובה ומבטלו ומגרע שיעורו אדרבה יש לנו לומר שהמרובה מועטין הן אלא שרבין על מקצת בשר ומבטלין אותו כדפרישית וא"ר יותון מעמים דימיל ברוב נגעו בה שאפילו היו שם שני הצאי ותים או כזית שלם. משום ביטול ברוב נגעו בה שאפילו היו שם שני הצאי ותים או כזית שלם. מעמים ומבטלו ומגרע שיעורו אלא על כולו הם רבים ומבטלין אותו ובהא יש במי שליא ודם שבה לבטל את כולה ואין אנו צריכין לומר שרבין על מקצת ומבטלו ומגרע שיעורו אלא על כולו הם רבים ומבטלין אותו ובהא יש במי מדי יד"ל אפר שרופין פליגי דר"מ סבר אין טימה בטלה היא לגמרי.

והא דא"ר יוחנן מת שנתבלבלה צורתו מנ"ל דמהוד. לאו דוקא דלא כרבנן אלא מדר' אליעור שמע ליה ר' יוחנן דקסבר מודו ליה רבנן בשלא נעשה אפר כדפרישי'.

ויש לפרש דקסב' רבינא דר"ילא מודה לי' לר"ל בשפיר שטרפו מימיו דמדלא א"ל בשלמא שפיר שנטרפו מימיו דקאמר טהור לחיי אלא נתבלבלה צורתו שלמה מגלן אלמא ה"ק מגלן דטהור דגמרת מינה לשפיר לא הא ולא הא איתנהו. ועלה קאמר רבינא דר"י דמטמא שפיר שנטרפו מימיו לגמרי כר' אליעזר אמרה דהאי כאפר שרופין הוא ומיהו במת שנתבלבל' צורתו דקא מתמה מגלן לד"ה אתיא.

וזה הלשון לדברי מי שגורס שפיר שנטרפו מימיו דמשמע שנטרף לגמרי וחזר למים, אבל לפי גר"ח ז"ל שנטרפו במימיו. נראה דהיינו נתבלבלה צורתו בלחוד.

רשהור כרבנן דילמא ממא כר' אליעור דמסתברא מעמיה. אילימא מדרבי שבתאי קא גמרת הלכה דהוא אמורא וקא פסיק הלכה כרבנן.

דף כח

המפלת יד התוכה. פי' רש"י ו"ל התוכה שיש לה חיתוך אצבעות. רק"ל בלאו הכי נמי ליחוש ללידה שהרי אפילו השפיר שאין לו אפילו התוך ידים עצמן אמו ממאה לידה.

ואיכא למימר הכי ספיקא הוא ואם הפילה יד גמורה שאינה חתוכה אומרי' מגוף אטום באת כשם שהיא משונה כך באת מגוף משונה ושמא לאו מגוף באת אלא חתיכה של בשר שנעשית כמין פיסת היד היא הילכך אמו

מהורה תולין להקל שרגלים לדבר.

והרב ר' אברהם בר דוד ז"ל מפרש שלא אמרו חתוכה אלא לענין

מביאה קרבן ונאכל דמדקתני ואין חוששין כלל במשמע ואלו בשאינה חתוכה

אינו נאכל. (אלא) א) לענין האם ממאה מ"מ. ואין זה לשון הגון מדקתני

ברייתא אמו טמא' ואין חוששין ולא קתני מביאה קרבן ונאכל ואין חוששין.

דף כמ

הא דאמר ריב"ל עברה בנהר והפילה וכו'. בדין הוא דגירמי עליה מהא דחניא בריש פירקין ולשלישי הפילה ואינה יודעת מה הפילה מביאה קרבן ואינו נאכל אלמא לכ"ע הלך אחר רוב נשים לא אמרינן אלא מתוקמא ההיא כדתרצינן למתני' בשלא הוחוקה עוברה לפנינו. ודמתני' עדיפא לן למירמי.

שבוע קמא מטבילין לה בלילותא משום יולדת זכר ונקבה. עיינו בתוספות שאין השבועין הנמצאין כאן בטבילות הלילו' שוים עם השבועין

הנמנים כאן בטביל' הימים דהא למאי דס"ד מעיקרא שבאת לפנינו ביום וכן למאי דמתרצינן כגון שבאת לפנינו בין השמשות טבילות דלילותא מושכות עד לילה של שבוע שלאחריו כגון שבאת לפנינו בין השמשות של מוצאי שבת וכן שבאת לפנינו באחד בשבת ביום וטבילה ראשונה של לילה בליל שני בשבת ואחרונה במוצאי שבת וכן בשבוע שני ואלו טבילו' דימים דמשום ויבה ראשונה באחד בשבת ואחרונה בשבת. וליכא למימר דברייתא הכי קתני שהביאה לפנינו ג' שבועין טהורין חוץ מיום שבאת לפנינו שהרי אותו היום עילה הוא למנין שבועים ונמצאת זאת מותרת לשמש בלילי עשרין וחד

לפנינו הוא ממנין שלשה שבועים מהורין. כל זה עיינו בתוספות. שהרי אינה רואה כל אותה הליל' ולא יום שלאחריו אלא ע"כ יום שבאת דויבה ביום בסוף שבוע שלהן לא חיישי בגמרא לפרושי הכא מידי. מבילו' דעלמא הן דכל נדה ויולדת טבילתן בלילה של שבוע שני וטבילות ודבר ברור הוא אלא כיון דמנין לידה וזיבה מיום א' בשבת הוא וכל

144

פלוגתא דאביי ורבא היא ורבה דאמר עולין קסבר הא מני ר' אליעזר הוא אינן עולין הלכך לא פסיקא ליה.

ימי לידה שאינה רואה בהן אין עולין לה לימי ויבת' ואיכא למימר דההיא - כראמרינן ש"מ ר' עקיבא היא ור' שמעון היא. משום דלאביי דברי הכל והא דאמרינן ש"מ תלתא. איכא למידק ולימא נמי ש"מ ד' דהא ש"מ - דאמר מסתר נמי סתרא. ולפום הכי נמי לא אמרי' ש"מ ד' אלעור היא

פרק ד בנות כותים

והיינו נמי דקתני אין חייבין עליהן על ביאת מקדש מפני שטומאתן בספק. לדיריה וכיון שהן גירי אמת והן מטמאות בנדה מן התורה יש לחוש לספיקן למיעוטא וקסבר ר"מ כותיים גירי אמת הן דהכי אסיקנא בב"ק (דף לח) מתניתין בנות כותיים נדות מעריסתן. אוקמינן בגמרא לר"מ דחייש

או גוירה משום מיעוט שהן טמאות. (דף טו ע"ב) גבי י"ח דבר לר' יוסי בצרי להו ואמר ר' נחמן בר יצחק בנות לר' יוסי נמי אית ליה בנות הכותיים נדו' מעריסתן כדאמרינן בפ"ק דשבת וא"ת ולמה העמידו משנתינו לר"מ לחוד דחייש למיעוטא. והא אפי'

לחוש לספיקן. ועוד דקתני לה דומיא דסיפא דכותיים עצמן והתם לאו נזיר' אלא דינא הוא ועוד דאיהו סתם מתני' ולא למשקל תנאי מעלמא ומשו' גורת י"ח דבר. ישמעאל (דף סו) ובמקומות אחרים הילכך ניחא לן לאוקמא לדידיה ומדינא יוסי שמעינן ליה דפליג עליה וסבר גירי אריות הן כדאיתא במנחות בפרק ר' י"ל כיון דמתני' קסבר כותיים גירי אמת הן דהיינו סבריה דר"מ ור'

להך יפה. כוטים גדו' מעריסתן בו ביום גזרו כלומר גזירה בעלמא כדי שלא יטמעי בהן שלא נמצא שם במס' שבת אותה הגרס' כלל ואעפ"כ חשבון י"ח דבר עונה וזה שכתבנו לפי גרסת מקצת הספרים אבל מהרבה מהן מספרי הגאונים

나 45

א"ר יוחנן לית כאן לאסר וכו'. משמע דסיכה כשתיה דרבנן ואינה

מחוורת מן התורה.

arra. היא בתלמודא הוא קאמרינן פשיטא דלא ה"ל הכא למיתני אלא שמטמ' אבן מוסמה ת"ל והיושב על הכלי אשר ישב וכו'. ומשום דמילתה רגילה אול לי אלא יושב ומגע מניין לעשרה מושבות זה על גב זה ואפילו על גבי דכל דקא דרים להו רחמנא רבינהו למדרס דתניא בת"כ אשר ישב עליו הזב **פשיטה דהא קא דרס להו.** פי' לאו פשיטא מגופא דמילתא אלא פשיטא

ובפי' עליונו של זב שמעתי דברים רבים והנכון מהם מה שאמרו משם

והנושא אותם יכבס בגדיו ארישא דקרא נמי קאי ולא בעי עיוליה נפשיה ראי הוה נקיט טעמא מהך קושיא דכבוס בגדים דילמא הוה אמרינן דכי כתיב וקאמר סתם כל טומאה דמדרס מהתם היא כדכתיבוא ביה ולא מהכא ועוד בגדיו והכא ליכא כבוס אה"נ אלא גמרא לא איצטרך למיחת לה כולי האי. במשכבו נפקא. ואי קשיא לך אדרבא הוא מטמא בגדים דכתיב ביה יכבס תחתיו מאי תחתיו אלימא תחתיו דוב דהיינו משכב ומושב מאיש אשר יגע אוכלין ומשקין. ואחינן למיבעי מגלן דחניא ובל הנוגע בכל אשר' יהיה בכף שניה וכרעו הן ממאין מדרס כרע הוב זהו עליונו של זב ומטמאין ר"ש ז"ל שהוא דבר הנשא עליו כגון הוא בכף מאזנים ומשכבות ומושבות

الم حلا

בספיקא דקושיי.

אמרה לשמעתיה דאמרי' יום שפוסקת בו סופרת למנין ז'. חמא טעמא הוה בעי אבל ודאי ליכא דסליק אדעתיה דדינא הכי הני ספרה

אמרינן מקצת היום ככולו. משכחת לה בשופעת ואיבעית אימא בגון שראתה שני בין השמשו' אלמא מיטמיא דמקצת היום ככולו ובעינן עלה אלא לר' יוסי ובה גמורה היכי אוכלת ופטורה מלעשות פסח שני ומפרשינן טעמיה דקסבר מכאן ולהבא שומרת יום כנגד יום ששחטו וזרקו עליה בשני שלה ואח"כ ראתה אינה ואי קשיא ההיא דגרסינן בפסחים פ' כיצד צולין (דף כא) ר' יוסי אומר

אבל בסוף יום ותחלת מנין דכ"ע לית להו מקצ' היום ככולו אלא לכותאי. היום ולר' יוסי לית ליה סתירה לאחר מקצת יום דהא שלימה היא מהרתה בזבה גדולה קי"ל כר"ש דאמר אחר מעשה תטהר אלא לדידן סותרת בכל ככולו בין זבה גדולה ובין בקטנה דשני שלה סוף מנין הוא דהא אנן נמי לאו מילתא היא דבסוף מנין אית ליה לר' יוסי מקצת תחלת היום

כולו נמי כימא סופרתו כנ"ל. בסופה הילכך לענין זיבה ביום נקי ליכא למיספריה אבל לענין נדה אפילו יום ממא ככולו ממא ומקצת יום מהור סוף היום כתחלתו בין בתחלתה בין א) בקטנה דליכא בינייהו אלא סתירה ולפי דעתי שאין זו הקושיא דמקצת עולה לה בתחלתה. וזה המקשה יכול להקשות כן בזבה גדולה לרבנן (ובין שנה שיום א, עולה לה בתחלתה. וא"כ לר' יוסי נימא ק"ו ויהיה סוף היום ק"ו ומה גדה שאין תחלת היום עולה לה בסופה סוף היום עולה לה בתחלת וראיתי מי שמקשה כאן מאותה שאמרו בפ"ק דר"ה (דף י) אמר רבא

שאינה טבילה ותנן נמי במס' מגילה ראינה טובלת עד הנץ החמה. עולה לספירה כלל כראמרינן בפ' בתרא דמכילתן ושוין בטבילות לילה לובה ומיהו מקצת היום שעולה בספירה דובה דוקא ביום אבל לילה אינה

שפעא ג' יומי בהדי הדדי ואיבעית אימא דחואי תלתא יום סמוך לשקיעת היינו פלגא דיומא בתחלתו שעבר עליה בטהרה ומתרצי איבעית אימא דקא דחואי פלגיה דיומא אידך פלגא דלמפרע סליק ליה שימור פי' דלמפרע קסבר מקצת היום ככולו זבה גמורה דמייתי קרבן היכי משכח' לה כגון וכן נמי איתא במס' נזיר (דף כז) וגרסי' בה הכי בנוסחי לדר' יוסי מכדי וההיא ראמרינן מפ' כיצד צולין דמוקי לדר' יוסי לרואה בין השמשות

לראיה כלל. אנן כדמקשינן בפ' בתרא דמכילתן א"ל רב ששת לרב ירמיה רב ככותאי ביממא היא ואוקמוה בסוף היום ותחלתו דליכא שהות דספירה בין ראיה דלא בעי לאתריי עלה התם קרא דמגלה דאמרינן כיון דבעי ספירה ספירה מתקיף לה רמי בר המא ותספרנו ואנן נמי ניספריה ובוי. פי' רמי בר - התמה דלא הוה שהות סליק ליה למנינא. ההיא לרוחא דמילתא איתמר

מקראי אפילו לילותא לא מפקינן קרא מימים. דאמר דובה לא הויא אלא ביממא דכתיב כל ימי זובה הילכך אע"פ דמפקינן ביממי תהוי זיבה בלילואתא תהי נדה ובפ"ק דהוריות נמי אמרינן גבי צדוקין ביממא כתיבי דכתיב ימים רבים כל ימי זובה ולקמן בשלהי מכילתין ואימא וי"מ דלא בעיא לאוקמי זבה גדולה בלילואתא דוקא משום דקראי

רשות עם הארץ אצל תרומה, ע"כ גמר". היסט לא כן אמר ר' יוחנן לאו חציצות ולא הסיטו ולא רשות היחיד ולא אפילו מובל ואפילו כפות הכל טמא כלום אמרו יהו הן טמאין אלא משום רבי כל מה דאנן קיימין הכא בתרומה אנן קיימן תדע לך שהוא כן דתנינן אל בגדיו מדרס במגע אשתו כדאמרן ואקשי' אמר ד' מונא כן אמר ד' יוסי יהודה בר פוי תפתר בעם הארץ אצל הפרוש לא עשאוהו כוב אלא שגורו גופו כזב אצל תרומה אפילו מוקפין צמיד פתיל יהיו טמאין אמר רב ר' המשכבות ומושבות וכלי חרס מוקפין צמיד פתיל טהורים אין תימר עשו הגכנסים ואת היוצאים האוכלין והמשקין וכלי חרס הפתוחין טמאין אבל תרומה מתיב ר' תנן והתנן המניח עם הארץ בתוך ביתו בזמן שהוא רואה את ויש משא בחולין על ידי מגע וכו' גופו של פרוש מהו שיעשה כוב אצל אין היסט בחולין ויש היסט בחולין על ידי מגע ודכותה אין משא בחולין בבגדיה לא גורו עליו, שמואל בר בא בעי קומי ר' ועירא כמה דתימר תמן הוב פריק שאם נגעה בו אשתו בישיבה עשאוהו כמדרס אבל ישבה עליו מקשי על רבי יוסי לדבריך מהיכן נטמא מדרס לא היה לנו לטמאן אלא מגע תפתר שהיתה אשתו של עם הארץ יושבת עליה ערומה, פירוש ר' זעירא מדבריהם, רבי ועירא בעי קומי רבי יוסי מהיכן נטמא הבגד הוה מדרס א"ל כאן אינן עושין מדרס בלא נגיעה אלא שאם נגעו בבגד עשאוהו כמדרס מעני רבי יוסי בשם רבי יוחנן במגעות שנינו, פירוש אלו השנויין

אצל חולין הכל טהורין. היסטות ולא חלקו בספק רשות היחיד ולא רשות עם הארץ אצל תרומה הא מהורין הן דאמר רבי יוחנן שלא אמרו שיהא דבר חוצץ במדרסות ולא מהרו דוראי בתרומה קיימי' מדקתני סיפא הכל טמא ואי בחולין מדרסות והיסטות וני"פ דקא מקשי ליה רבי מונא לר"י בן פזי דאוקמא למתני' בחולין

רואה את הנכנסים לאשה או לכותי לתרומה ולחולין הכל טהור ואפילו של עם הארץ כוב לממא משכבות ומושבות והיסט אלא שחששו בזמן שאינו דקתני הכל טמא בתרומה היא ושמע מינה שלא עשו גופו של פרוש ולא הארץ מדרסו וחצירו והיסטו טהורין לחולין וטמאין לתרומה, אלמא מתניתין

נמי בהיסט שאין מצורע עושה כן אלא מדין משא גופיה פריך כדפרישית. בזב מצורע גורס טומאה דמשכב ומושב לטמא אדם ולטמא בגדים ולטמא שיטמא במשא ומדין משא למשא פדיך דאי גרס טומאה בעלמא קאמר אף מומאה הכא קאמר לאחרים גורם שיהיו מטמאין במשא לעצמו לא כל שכן שנייה מטמא אפילו במשא לקמן בפרק דם הנדה, והא דקאמר לאחרים גורם ראשונה של אדם אחר אינו מטמא במשא אלא במגע (בקרי) [כקרי] וראיה שמע מינה מקום זיבה לאו מעין הוא. ובוראי יפה פירש רש"י ז"ל שראיה לא כל שכן אלא פשיטא בזב ומצורע ומראיצטריך לרבויי בראיה ראשונה על הזוב שהוא ממא במאי אלימא בזב גרידא לאחרים גורם טומאה לעצמו גרסת הספרים כך היא וכן בפירושי ר"ח ו"ל: תא שמע זובו טמא לימד

אבל יש לפרש שכך היא הצעה זו דאמר רבא תא שמע זובו טמא לימד מטמא במשא דלאו מעין הוא ואין וה הלשון גמרא. בספרים והכי קאמר ומדאיצטריך לרבויי בשנייה שמע מינה דבראשונה לא

ומיהו צריכין אנו לישב גרסת הספרים, ור"ש אומר פירוש שהיא

מטמא במשא וש"מ לאו משום דמעיין הוא כדרב יוסף דאי הכי לא איצטרך אלא בראשונה ולטמויי במשא וש"מ תרתי ש"מ ראיה ראשונה של מצורע עצמו לא כ"ש אלא פשיטא בוב ומצורע ואי בשניה מי גרע מוב גרידא פשיטא בשנייה ואכתי למה לי קרא לאחרים גורס טומאה ואפילו למשא ולמגע ודאי לא צריכא קרא דלא גרע משכבת זרע ולא עדיף מיניה אלא על הזוב שהוא טמא במאי אלימא בזב גרידא ובראיה שניה דאלו בראשונה

כולן כתבתים מפני שדברים ברורים הם וצריכין הן לכמה סוגיות שבגמרא. מגיהין ב) ולא רשות עם הארץ לחולין אלא אצל תרומה ודבריהם הללו אפשר שלא נגעה בהם אשתו במדרס, ע"כ הארכתי לכתוב מן התוספת והן וברייתא היא אצל זו ששנויה בתוספתא דחגיגה דקתני ספק רשות עם - ספק רשותו עד שיתברר לך שנכנסה אשתו לשם אי נמי בגדים שלו שאי

של מצורע כראיה שניה של זב גרידא. רחמנא לרבויי הכא דממעינות נפקא אלא דרחמנא רבייה לראיה ראשונה

ליתורא למימר בשניה כתיב ולמעוטי ראשונה איצטרך כנ"ל. ממא דרשינן ליה לרבויי כגון לרבו' ראי' ראשונה למשא ולא מוקמינן ליה מיניה דלאו מעין הוא, ועוד דכל היכא דקרא מרבה כגון זה דכתיב זובו למי שמיא במקום זיבה אי מעין הוא או לא ואיצטרך ליתורי קרא למיגמר בראשונה אינה מטמא דלאו מעיין הוא, זו אינה תורה דמי איכא ספיקא ואי קשיא נימא קרא לראיה שניה והא קמ"ל דוקא בשניה אבל

לית ליה וובו טמא לימד על הווב שיהא טמא ותנאי היא. דהאמרינן בפרק יוצא דופן דלמאן דאית ליה מנה הכתוב שתים וקרא טמא והא מהכא נפקא לן בכל דוכתא מנה הכתוב שתים וקרא ממא, אינה קושיא ומה שהקשה רש"י ו"ל מי איכא לאוקומי להאי קרא בראיה ראשונה

מרבוייא דקרא יתירא אתי דנימא למאי איצטרך אלא דמ"מ מטמא במשא דהא אקשייה רחמנא למצורע אוב גמור, ולא פשט במעיין כלום משום דלא גמרינן ודאי דחד אורח הוא למשאות, ובמסקנא פשט אביי דמטמא במשא דאיכא לפרושי גרס טומאה בהיסט ומדרסות כדאמרן לעיל ומהסט למשא זה מחוור דכיון דאי לאו מצורע הוא נמי הות מטמי' איתא לק"ו מ"מ וכ"ש אתי בק"ו משום דלא גרמה ליה טומא' שהרי מחמת נגעו הוא מטמא אין וכן זה שאמר הרב ז"ל דגבי מצורע איצטרך לרבוייה לטיפ' עצמה דלא

712 411

ולא דמה ובהא איכא למימר התם מיעטיה רחמנא דלאו בר משכב ומושב משכב ומושב כראמרינן בפרק דם הנדה וכל המשכב אשר תשכב עליו נדה וכן (נמי קושיא) [דם עושה] משכב ומושב לאחרים והוא עצמו אינו עושה דתניא מנין לנוגע בשכבת זרע ת"ל או איש וכו' כדאיתא בפ' יוצא דופן, רחמנא מלטמא לימא לאחרים גורם טומאה לעצמו לא כ"ש ולמה לי הא הא ראמר רבא לאחרים גורם טומאה. ק"ל א"כ שכבת זרע דכתב

הוא ולית ביה אלא נגיעה בעלמא.

תו קשיא והאיכא נמי היסט שהזוב גורם טומאת היסט והוא עצמו אינו

מטמא בהיסט.

הוא בפרק דם הנדה (נה, א) א"נ בכל היינו פרכיה דעדיף מינייהו אמר ליה ואיכא למימר נמי התם מיעטיה רחמנא מדכתיב והנושא אותם מיעוטא

אמרינן תניא נמי הכי דבשקלא וטריא בעלמא לא מיתמר הכי. מגיתו לה אינהו ש"מ לא שמיעא לה ובגמרא לא שמיע' להו ובגמרא לא - ללוי אמאי איצטרך האי טעמא בתרווייהו מכל מקום שמע מינה דהא לית ופירוקא דרב יהודה מדסקרתא בברייתא תניא בהו בפרק דם הנדה ומדלא שעיר המשתלה יוכיה שאין לו טומאה כלל וגורם טומאה חמורה והך פירכא

ויבש בין לבית שמאי בין לבית הלל, ופריק בשופעת. בתוך ימי טוהר בלא זוב שאין ראייתה כלום אלא ללוי אמאי מטמא לח שהיא גורמת טומאה וכדם הנדה הוא שמטמא לח ויבש ולא דמי לרואה הלל פשיטא ולבית שמאי נמי כיון שראיה זו מטמאתה מלספור נקיים נמצא בשלמא לרב דאמר מעין אח' הוא מ"ה מטמא לח ויבש. פי' לבית

ממאי ללוי נמי לבית שמאי ואיכא למימר בשלמא לרב טעמיה לבית שמאי אי בשופעת למאי איצטרך וק"ל ולרב גופיה אמאי איצטרך ודאי לבית

> שמאי דסד"א אף על פי שופעות לא תממא קמשמע לן. ליה לאוקמינהו אלא בהך פלוגתא ופריק אפילו הכי איכא למיטעי בה לבית לן ומודים ואי שני מעיינות הן ביולדת בזוב נמי מטהרו בית שמאי אלא קמשמע לן דלא תימא טעמייהו משום דשני מעיינות הן ובהא פליגי קמשמע

> נליים. כחב הרמב"ם ו"ל שהיולדת בזמן הזה הרי היא כיולדת בזוב וצריכה שבעה אלא שימי לידה נמי אם אינה רואה בהן עולין לספירת זיבתה כדלקמן וכן הקבר בלא דם אם כן היולדות צריכות שבעה נקיים בתוך ימי טוהר שלהן מיפת דם כחרדל יושבות עליה שבעה נקיים וקיימא לן אי אפשר לפתיחת לספירת זיבה, וקיימא לן בנות ישראל החמירו על עצמן שאפילו רואות כיון דמפורש בשמעתין דלרב ימי טוהר שרואה בהן אין עולין לה

اک جات

ימי טוהר דיה שעתא. ומוקמי לה כרבי מאיר וכשאינה מניקה וכגון שמת בנה ומשום רואה אחר בימי מניקתה וכו' למה לי הפסקה דעונות והא אחר ימי טוהר היא רואה היא רואה לעולם וכל שכן בזו שאמרו בברייתא שתים בימי עוברה ואחת אם כן מניקה שאמרו צריכה שתפסוק שלשה עונות והלא אחר דם טוהר הא דתניא ושוין ברואה אחר דם מוהר שדיה שעתה הקשו בתוספות

۲×۲۲۲, שלא ראחה ליכא לטמוייה כלל, ואף על גב דלא הפסיקה נמי כדמפרש לה 🗈 בהדיא קחני לה אם שפתה מעת לעת ר' יהושע אומר כלילי שבת ויומו. וימי מניקתן קאי ומתרץ לה רב בדליכא שהות ובין שראתה בימי טוהר בין ונכון הוא לומר דשויין אפלוגתא דר' מאיר ור' יוסי בדין כל ימי עבורן ראשונה ודיה שעתה והוא שהפסיקה כדינה בעונות, וכן נראה פירש"י ו"ל וקאמר השתא שאם ראתה אחר דם מוהר אינה כראיה שנייה אלא כראיה

> המביא לידי זיבה. ד' להשלמה מעת לעת וילדה אין זו יולדת בזוב דבעינן שופי כל יום ג' אפילו שעה א' בליל כניסת ג' אפילו כל היום כולו בשופי ושעה א' מליל כל שחל קישויה להיות בג' שלה וכו'. פירש רש"י ו"ל כל שקשתה

לעת טמאה לאפוקי מדחנניא בן אחי ר' יהושע ואלו לאפוקי מדר' יהושע לעולם כדקתני והא קמשמע לן אף ע"ג דאתחיל קושי בג' אם שפתה מעת קובע בויבהולא מצטרף (עד) [עם] יום ד' לקבעה בויבה והיינו דאמרי לקמן ובה ובכה"ג לא הוה ובה עד דחויא ג' אח"כ בשופי דקושי שבשלישי אינו ולי נראה דה"ק: קיימא לן דלא אמרו דיין שעתן אלא בראיה ראשונה. אפילו שפת בד' כלילי שבת ויומו אינה ובה שאין קושי שבג' קובע אותה באם כן היינו דר' יהושע אלא משום דבעי כל יום ג' בשופי ואם קשתה בג' פּי, לפּי, לאו משום (דכפי) [דבעי] חנניא לילה ויום כלילי שבת ויומו

112 41

קרי שסותר יומו ואינו מפסיק כדאמרן בריש פירקן וכ"ש הכא דהאי דם שאין כאן טומאת ז' מפסקת אלא יומו הוא דלא חזי לעלות דומיא דרואה א"א בשלמא דינה לעלות בשאינה רואה אפילו ברואה נמי אינה סותרת רהא ראמר רבא א"א בשלמא עולה היינו דלא מפסקת טומאה. ה"ק

מאריכין בה בענינים הרבה שאינן עולין. עולה האיכא טומאת ז' ושבועיים דמפסקא, כן נ"ל לפי' שמוע' זו ובתוספת לאו כגורם הוא טומאה כלל ולא מוסיף ביה טומאה דכלום אלא א"א אינו

ואיכא למידק אשמעתין דהא בשילהי בא סימן (דף כ"ד) איבעי להר

ימי לירתה שאינה רואה בהן מהר שיעלה לה לספירת זיבתה, ואמר רב כהנא ה"ש ומסקנא ש"מ עולין ש"מ, וי"מ דהכא אליבא דר' מרינוס איירינן דאביי דאיק מדקאמר אינה סותרת מכלל דאינה עולה דה"ל למיתנא רבותא דעולה ורבא אמר אפילו לר' מרינוס עולה והא דאמר רבא מנא אמינא לה מואח' תמהר לומר דכיון דקרא קא דרשינן אפילו לר' מרינוס אית ליה, וכן הא דתניא מזובה ולא מנגעה מזובה ולא מלידתה קרא קא דייק והיינו דקאמר ליה אביי תני חדא כלומר לר' מרינוס דוקא חדא אבל ברייתא תרתי קתני ליה אביי מני אמינא לה לומר דכיון דמשכחת תנא דאמר אינה עולה והא דאמר אביי מנא אמינא לה לומר הפי' שמעתי ולא נתקבל לי.

ועכשיו מצאתי בתוספות בשמו של ר"ש ו"ל שכחבו בתשובותיו ואמר הרב ו"ל תדע דהא בעי לה לקמן בפרק בא סימן איבעי להו וכו', ואין דרך התלמוד לשאול בעיא אחת שתי פעמים ולא מצינו כן בשום מקום תלאוהו באילן גדול, ועדיין אינו מחוור לפי שאם היה אביי מודה לרבנן דעולין לא הוה משוי ליה לר' מרינוס טועה וחולק דליכא למידק מלישנא דידיה הכי כלל כדפרישית, ועוד הא דפרישו בדרבא דאמר מנא אמינא לה דמקרא הריק ולא מצי רבי מרינוס למפלג עלה הא לאו מילחא היא דאי איכא למידק מקרא תיקשי לר' אלעור דאמר דאינה עולה אלא היינו טעמא דאביי דאיהו סבר לתרוצא לההיא ברייתא דבשלהי בא סימן כדמתרץ לה רב פפא א' שאני התם וכו'.

ומסקנא דעולין ודאי כרבא אתיא דקי"ל כוותיה ולא כדברי הרב ר' שמשעה שנעשת זבה גדולה כל ראיות י יעקב ז"ל שפי' שהלמ"ד לידה כהכא אלא כפי קבלת הגאונים שהוא לחי ואינן ראויין למנות מהן ימי נדה וזיבה.

> במסכת עירובין (דף מ"ו) דאיתותב מיניה התם בגמרא ת"ש מעובדא דרב וההיא דתניא בפרק המפלת אינן עולין לרבא אתיא כר' אליעור דאמר מסתר נמי סתרא והא דלא מייתינן לכולהו בשמעתין כמה איכא בתלמודא דכוותייהו שדברי תורה עניים במקומן ועשירים במקום אחר ומה שאמרו שלא מצאו בתלמוד בעיא א' בשני מקומות כאן מצינו.

> ועי"ל לו דהתם אמוראי בחראי אתו למיפשט אי כאביי או כרבא והלכה או אין הלכה מיבעיא להו וכן מצינו בפרק המגרש (דף פה ע"ב) דאיבעי להו מי בעינן ודן או לא עביד בעיא סתם בפלוגתא ברבי יהודה ורבנן [יעוד הוב וכן בפרק חוקת הבתים (דף מ ע"ב(איבעיא להו סתמא מאי קא מיבעי ליה מתרי לישני דרב יוסף דלעיל הי מינייהו הלכה וזו כן ופשטו מברייתא דעולין ואידתי ליה דאביי דסבר לכ"ע בין לרבנן בין לר' אליעור אין עולין.

> והא דתניא הכא מה ימי נדתה אין ראייין לזיבה ואין ספירת ז' עולה בהן. לקמן בשילהי בא סימן אמרינן זאת אומרת ימי נדתה שאינה רואה בהן עולין לה לימי זיבתה אלא שהן חלוקין בפירושיהן דהכא קאמרינן אין ספירת ז' של זבה גדולה עולה בימי נדה לפי שאינה נעשית תחלת נדה משראת נ' בזיבה עד שתספור שבעה נקיים והתם בזבה קטנה קאמרינן שאע"פ שראתה שנים בימי זיבה ונעשת נדה מונה יום אחד מהור מאותן ז' של נדה לזיבתה ודיה, ולשון אחר פירש שם רש"י ז"ל והכל שוין בדבר זה שמשעה שנעשת זבה גדולה כל ראיות שתראה אינה עולה בהן אלא סותרת ואינו ראויין למנות מהן ימי נדה וזיבה.

रान दग

והא דאמרינן הא קמשמע לן דאפשר לפתיחת קבר בלא דם. אלמא אי הוה דם בפתיחת הקבר הויא זבה ליכא לאוקמא אלא בנפלים דלית להו קושי דאי בולד מעליא כי הוה דם בפתיחת הקבר נמי לא הויא זיבה דהא בקושי חזיחיה שאין לך קושי גדול מפתיחת הקבר אלא בנפלים הוא דמתוקמא ליה דמאה יום בלא קושי קתני, ואין זה נכון לומר דאין פתיחת הקבר בלידה קושי דלא מסתבר הכי ועוד דהא מכל מקום דמה מחמת עצמה ולא מחמת ולד קרינן ביה, וה"ה דמצו בגמרא למימר דא"א לפתיחת הקבר

בלא דם ויש קושי לנפלים קמ"ל אלא רואה בלא קושי קתני דאלו בקושי יש רואה כל ימיה.

והא דאמר רבא בהא זכנהו ר' אליעזר. טעמייהו קא מפרש דודאי ר' אליעזר אפילו פרכיה לק"ו אינו בדין עד שיטמא ימי טוהר שהתורה טהרתם סתם, ועוד שאין לך טעם להחמיר עליו יותר מן השופי ורבנן נמי לא צריכי לק"ו אלא למיפרך טעמיה דר"א.

להו בכל זמן שיבא לה וסתה כיון שהוקבע הוסת כראוי בזמן נדה. וראית עשרין וז' דהאידנ' בימי נדה הויא, ולהאי פירושא אמאי לא תיחוש מרשמואל החס לר' פפא נמי ראית עשרין ותרין קמייאתא בימי נדה הוו ליום ט"ו קודם ראיה שמא תראה ואינו יודע היכי אתינן למיפשט הא מילתא לה אם היתה רנילה מט"ו לט"ו דהיינו ימי זוב מיבעי' למיחש ולא תשמ' מקבע לא קבעה. פרש"י ו"ל דתיבעי ג"פ לעקרן, מיחש מהו דניחוש

והא מילתא מיפשטא בהריא מרשמואל לפירושיה דרב פפא. שאינה קובעת וסת בתוך י"א כך אינה חוששת לוסת הראשון שלה בימי י"א בימי זיבה מהו שתחוש שמא בימים הללו תראה ולא תשמש או דילמא כשם וסת בין קבוע בין שאינו קבוע בימים הראוים לוסת ואירע לה אותו היום אלא אפשר לפרש מקבע לא קבעה מיחש מהו דתיחוש לה אם היה לה

שהוא בתוך נדה הן. שאין הנשים יודעת פתחי גדה שכל ראיה שהן רואות חוששין לה בכל זמן בר דוד ז"ל פסק בספרו כר' פפא ואף אנו עליו נסמוך וכ"ש מאחר שכתבנו לא מהימן בה דאיהו מדשמואל אמרה והא אידחי, אבל הרב רבי אברהם לקול' נקיטו בה ואע"ג דאמר רב פפא בשלהי האשה דלק' דחיישא, רב פפא עלי' וכיון דוסתות דרבנן אע"ג דלא איפשמא ליה לרב הוגא לקולא אנן דר' יהושע ואיהו כיון דאידחיא לראיה דרב פפא מדשמואל ודאי מיפלג פליג ולענין גמר' ודאי מסתברא דלית הלכתא כרב פפא אלא כרב הונא ברי'

מנינן. ירחא מנינן. כלומר מדקרי ליה לפעם ג' בתוך ימי נדה לפי חשבון הראוי גרסת רש"י ז"ל: א"ל רב פפא אלא הא דאמר ר"ל וכו' אלמא מריש

ליה הכי שמכול בראוי ועוד דילמא משום תרי זימני קמא דקביעינהו בימי נדה קרי וק"ל והא ר' פפא גופיה נמי אית ליה נדה ופתחה מכ"ו מנינן ולא לפי

ירחא ונאמר עיקר הוסת בראשון ו) ירחא לריש ירחא הוא דאיכא למ"ד עכשיו שהפליגה למ"ד מנינן מריש ירחא ולא מנינן מחמשא בירחא לרישי לריש ירחא] לא הפליגה אלא כ"ה יום ואע"פ כן כיון שאנו רואין לה בירחא] לריש ירחא קמייאתא [פי' לריש ירחא ב' וכונתו הפסקה קמייתא ואפשר דהכי קאמר ליה והא הכא (דמעשרין וחמשה) [דמחמישה

> אבל לחוש אינה חוששת אלא למנין ראיות. [ממעין] סתום והפליגה שתיים ועכשיו נמי ראתה יש לנו לומר תוספות הואי בימי נדה אמרי תוספת דמים הוא, וכ"ש בימי זיבה דכיון דקמייאתא (ממנין) אלא ברואה מעיקרא (ממנין) [ממעין] סתום ועכשיו קרבה בתוך כך דאפילו מנינן ואין ראיה שבאמצע מפסקת, ופריק ר"ה בריה דר"י דלא אמרי' הכי שכבר קבעה לה וסת ואנו צריכין לחוש לו מכ"ב לכ"ב מעיקרא וסת ראשון מפסקא, ולא מנינן מינייהו אלמא דמנין כ"ב מעיקרא נקטא והתם נמי כיון

> אינו מחוור. ליה דקביעות ראיות קמייאתא לא אמרי תוספת דמים הוו. וגם זה הפי' ואע"פ כן לחוש אין חוששין אלא בהפלגות ולא למנין הראוי. אלא מסתברא בירחא] אמרי' דחמשה בירחא עיקר ודרישי ירחי (עיקר) [מיקרי] תוספות וה"ה ודאי דה"ל לתרוצי שאני התם דכיון דחואי [בפעם ג' בחמישה

> (OT, X). אלא בימי דחדש הוא דהשוות ראיותיה וכדבעינן לברורי קמן בפרק האשה החדש ודאי למנין הראוי חוששת דהא לאו בהפלגות שוות חויא מעיקרא ומ"מ היינו ריש ירחי דנקט לאו דוקא אלא הפלגו' שוות בהן דאלו בוסת

> לפי חשבון הראוי מנינן. וכו' אלמא מריש ירחא מנינן. כלומר מדקרי ליה לפעם ג' בתוך ימי נדה ולא כן פסק הרב ר' אברהם בספרו ז"ל. א"ל רב פפא אלא הא דאמר ר"ל והיינו דתרנגולת'. [ע' ביאור דברי הרמב"ן בריטב"א] וכן דעת ה"ר משה שחששת לו חוששת לסוף חמשה ימים דה"ל כ"ו מכ"ו שראתה בו תחלה הוסת הראשון למקומו ונעקר החדש לגמרי אבל אם לא ראתה בעשרין ותרין ושמע מינה לרב הונא דאינה מונה כ"ב אלא מכ"ו ואי חואי בכ"ב חור

> ליה הכי. חשבון הראוי ועוד דילמא משום תרי זימני קמא דקביעינהו בימי נדה קרי וק"ל והא ר' פפא גופיה נמי אית ליה נדה ופתחה מכ"ו מנינן ולא לפי

למ"ד חזאי וקבעה לה וסת להפלגות למ"ד וראיות דחמשה בירחא קמא לא - ובשני הויא ליה עיקרו של וסת מהמשה להמשה דהא ודאי השתא בהפלגת ובשני הויא ליה עיקרו של וסת מחמשה לחמשה דהא ודאי השתא בהפלגת - ירחא ונאמר עיקר הוסת בראשון ו) ירחא לריש ירחא הוא דאיכא למ"ד עכשיו שהפליגה למ"ד מנינן מריש ירחא ולא מנינן מחמשא בירחא לרישי לריש ירחא] לא הפליגה אלא כ"ה יום ואע"פ כן כיון שאנו רואין לה בירחא] לריש ירחא קמייאתא [פי' לריש ירחא ב' וכונתו הפסקה קמייתא ואפשר דהכי קאמר ליה והא הכא (דמעשרין וחמשה) [דמחמישה

אינו מחוור.

למ"ר חואי וקבעה לה וסת להפלגות למ"ר וראיות דחמשה בירחא קמא לא מפסקא, ולא מנינן מינייהו אלמא דמנין כ"ב מעיקרא נקטא והתם נמי כיון שכבר קבעה לה וסת ואנו צריכין לחוש לו מכ"ב לכ"ב מעיקרא וסת ראשון מנינן ואין ראיה שבאמצע מפסקת, ופריק ר"ה בריה דר"י דלא אמרי' הכי אלא ברואה מעיקרא (ממנין) [ממעין] סתום ועכשיו קרבה בתוך כך דאפילו בימי נדה אמרי תוספת דמים הוא, וכ"ש בימי זיבה דכיון דקמייאתא (ממנין) [ממעין] סתום והפליגה שתיים ועכשיו נמי ראתה יש לנו לומר תוספות הואי אבל לחוש אינה חוששת אלא למנין ראיות.

וה"ה ודאי דה"ל לתרוצי שאני התם דכיון דחואי [בפעם ג' בחמישה בירחא] אמרי' דחמשה בירחא עיקר ודרישי ירחי (עיקר) [מיקרי] תוספות ואע"פ כן לחוש אין חוששין אלא בהפלגות ולא למנין הראוי. אלא מסתברא

ליה דקביעות ראיות קמייאתא לא אמרי תוספת דמים הוו. וגם זה הפי'

ומ"מ היינו ריש ירחי דנקט לאו דוקא אלא הפלגו' שוות בהן דאלו בוסת החדש ודאי למנין הראוי חוששת דהא לאו בהפלגות שוות חזיא מעיקרא אלא בימי דחדש הוא דהשוות ראיותיה וכדבעינן לברורי קמן בפרק האשה (סד, א).

רשמע מינה לרב הונא דאינה מונה כ"ב אלא מכ"ו ואי חואי בכ"ב חזר הוסת הראשיון למקומו ונעקר החדש לגמרי אבל אם לא ראתה בעשרין ותרין שחששת לו חוששת לסוף חמשה ימים דה"ל כ"ו מכ"ו שראתה בו תחלה והיינו דתרנגולת'. [ע' ביאור דברי הרמב"ן ברימב"א] וכן דעת ה"ר משה ולא כן פסק הרב ר' אברהם בספרו ז"ל.

פרק ה מצא דופן

रान ध

זאת תורת העולה היא העולה הרי אלו ג' מעוטין פרט לנשחטה בלילה וכו'. פירש לר' יהודה כיון דממעט הני אף על פי שפסולן בקדש ומכשר הלן והיוצ' ושארא כדבעינן למימר צריכי מעוטא לכל חד וחד אבל לר' שמעון כיון דקרא א' מרבה וקרא א' ממעט הריבוי ריבה הכל והמיעוט מיעט הכל, ול"ק כאן שפיסולו בקדש כאן שאין פיסולו בקדש.

והא דאמרינן הרי אלו [ג'] מיעוטין ולא אמרינן אין מיעוט אחר מיעוט אלא לרבות משום דכיון דכל אחד ממעט את שלו אין כאן מיעוט אחר מיעוט שאין מיעוט אתר מיעוט לרבו' אלא כשהן ממעט' דבר אחד כגון שאמרו (סנהדרין טו, א) עשרה כהנים כתובים בפרשה כהן ולא ישראל ואין מיעוט אחר מיעוט אלא לרבות אבל כאן כל מיעוט הוא צריך למעט את שלו.

וכיוצא בזו בב"ק (מד, ב) שור שור ז' פעמים להוציא שור האשה ושור היתומין ושור האפוטרופסין וכו' ולא היו מיעוט אתר מיעוט והני תלתא מיעוטי נמי ממעטי הני תלתא פסולי כרפרישית.

אבל במס' הוריות מצאתי בפרק ראשון בירושלמי (ה"א) גבי נפש כי אמרת מיעום אחר מיעום לרבו' וכאן את אמרת מיעום אתר מיעום למעם

> א"ר מתניא שניה היא דכתיב מיעוט אחר מיעוט לאחר מיעוטי ולדעת וו ההיא דאמרי' בסנהדרין כהן ולא ישראל מפני שכולן צריכין לכתב לומר דעשרה בעינן ד) אבל בשאר דוכתי ג' מיעוטין או יותר נדרשין הן כולן למיעוט כמשמען ולא נאמרה מדה זו בתורה אלא בשני מיעוטן מיעוט אחר מיעוט.

> מ"מ כל הנך פסולי דמכשיר ר' שמעון מודה בהו ר' יהודה וטעמא מ"מ כל הנך פסולי דמכשיר ר' שמעון מודה בהו ר' יהודה וטעמא במסכת זבחים (דף פ"ד) מפני מה אמרו לן בדם כשר שהרי לן כשר באימורין לן באימורין כשר שהרי לן כשר בבשר, יוצא הואיל וכשר בבמה, ממא הואיל ואשתרי לגבי צבור, ונשחט חוץ לומנו הואיל ומרצה לפיגול, חוץ למקומו הואיל ואתקו' לחוץ לומנו ושקבלו פסולין וזרקו את דמו בהנך פסולין דחזו לעבוד' צבור וכי דנין דבר שלא בהכשרו מדבר שהוא בהנך מסולין דחזו לעבוד' צבור וכי דנין דבר שלא בהכשרו מדבר שהוא בהכשרו תנא אזאת תורת העולה ריבה קא סמיך הדין גמרא דהתם (ובתכפה) [וכתבנוה] מפני שהיא (חמה) [מתומה] ויש לדקדק בה דא"כ נשחטה בלילה נמי כשרה שהרי כשר בבמת יחיד כראי' בזבחים (דף ק"כ), איכא למימר אתיא כמ"ד התם שחיטת לילה פסולה בבמת יחיד.

אלא הא קשיא יצא דמה חוץ לקלעים נימא דכשר שהרי כשר בבמה שאין יוצא בבמה לא בבשר ולא בדם וכן חוץ למקומו נמי דקאמר הואיל

כשר שהרי כשר בבמת יחיד. וורקו את דמו בהגך פסולין דחוו לעבודת צבור אפילו זר גמור נמי יהא ולית להו הכשר בכשרין טפי מפסולין לעולם ודקאמרת חוץ למקומו הואיל

מאינך והא דאוקי בהגך פסולי דחוו לצבור ולא אמר משום דכשרין בבמה - למימר' דודאי לא ירדו. ואיכא למימר נשחטה בלילה ויוצא דמה ליכא לאכשורי (בשרן) דאי

ואחקוש משום דכל היכא דמשכח הואיל בפנים לא מייתי ליה מבמה, כנ"ל. ואתקוש לחוץ לומנו לימא הואיל וכשר בבמה, ועוד דקאמר ושקבלו פסולין - דבהא פשימא ליה דליכא למילף מינה שזה ודאי דבר שעקר הכשרו כן הוא

שבי מיעוטין מאי אהנו לי ומסתבר' ליה לאוקמי בהני רבעיקר הכשרן נפסלי - ופסח וחטאת כולהו כיון דבפנים נמי אשכחן בהו הכשרא לא צריכא ליה ובתוספות מאריכין בע"א, וניתנין למעלה שנתנן למטה וכן בחוץ ובפנים

דף מא

כולם וכל שהוא פסול בבהמת חולין מיעט בבהמת קדשים לפסול ולומר ירדו הילכך ע"כ מוקמינן מיעומא בבהמת קדשים וכיון דשקולים הם יבואו בבהמת תולין (דכולהו מעלמא) [דחולין מאמו] נפקי אפילו לענין שאם עלו לגמרי כיון שמקרא א' מרבה ומקרא אחר ממעט וא"א להעמי' המיעוט ביוצא דופן שאם עלה ירד מיהו אין במשמע תורת העולה לרבות כל העולי' והא ראמרינן הד לבהמת קדשים. פי' ראע"ג דהאי וואת לא מיתר

שאפילו אם עלה ירד דמיעוטא הכי משמע שאם עלו נמי ירדו.

א"א הרא. ודרבא בשלא הלכה הוא דקאמר והתם לא הוה צריך למימר חיישינן אלא הכי ש"מ דכל היכא דאולא בכרעא מותרת בתרומה דודאי שדתיה לכוליה במומא, אי הכי חיישינן שמא נשתיי' מיבעי ליה אלא ודאי מדלא קאמר ואקשינן מכלל וכו'. וכי תימא דילמא אשתייד ומספיק' אסרינן לה

דף מב

מפני שדרכה לצאת ועשאו' כנבל' עוף מהוד ולמיסמך גוירה דרבון אכעין - הוו גוורין בהו שמממא.

עשאוה בגבלה עוף טהור. ויש לפרש דה"ק חכמים גורו על טומאה זו דאורייתא קאמר שאלמלא שמצינו טומאה בלועה מטמאה בראורייתא לא

דף מג

אלא משום דשמואל דכיון דאינו יורה כחץ בשעת טומאתו אינו מטמא אבל דרבא ל"ק דאיהו לא משום ספיקא דבתר עקירה אזלינן בלחוד מספקא ליה להא מילתא מהא דאמרן ונעקר ממנה דם בירידה טמאה בשלמא בעייא הא דאמרינן את"ל בתר עקירה אולינן לחומרא. ק"ל אמאי לא פשטה

ומיהו ובה שנעקרו מימי רגליה דמיא לההיא אלא דהתם מצי נקיט להו והא ואיכא למימר משום דכיון שטבל בנתיים א"א שלא בטלה הרגשתו

הא דאמרינן גבי ירד וטבל את"ל בתר עקירה אולינן קשיא.

דף מד

דקאמרינן ביה את"ל סרכא נקט.

מיהו קושטא הוא ולהכי הוינן מינה ומפרקי לה התם. א"ג למ"ד הכי מקשי ברישא ואע"ג דהאי תירוצא לאוקומי יש זכייה לעובר אתמר בפ' מי שמת עולה ביה טיפה דמלאך המות ותתיך לה לסימנים אבל נהרגה איהי מתה ברישא דתנן בן יום א' וכו'. ומפרקינן ה"מ מתה דאגב דולד זוטר חיותיה הולד תחלה והוינן בה למימרא דאיהי מתה ברישא והא קי"ל דאיהו מאית (דף ז) אשה היוצאת ליהרג מכין אותה כנגד בית הריון שלה כדי שימות מ"ט ראיהו מיית ברישא. פיר' ודוקא מתה דקאמרינן בערכין פ"ק

דמי ולדות. מפני נפש אלמא מעיקרא ליכא משום הצלת נפש וקרא נמי כתיב דמשלם סכין ומחתכין אותו אבר אבר יצא ראשו אין נוגעין בו שאין דוחין נפש ביה נפש אדם וה"ג אמרינן בסנהדרין (עב, ב) האשה שמקשה לילד מביאין והא דתנן וההודגו הייב. ודוקא בן יום א' אבל עובר לא דלא קרינא מברייתא דקתני מכין אותה כנגד בית הריון ולאו למימרא דהכי הוא בודאי.

ואמאי מחללין שבת כיון שאינו קרוי' נפש.

קאמרינן לומר שממתינן לה עד שתלד ואח"כ ממיתין אותה ולא מיתרבי על המשבר היא ולא אמרינן התם דכילוד הוא אלא גופא אחרינא הוא אחרינא הוא כראיתמר התם בערכין במקשה לילד לא בעינן יושבת על וליכא למימר התם ביושבת על המשבר דוקא משום דכיון דעקר גופא

נפש אדם עד שנולד כדאמרינן. אל המשבר ומתה בשבת מביאין סבין וקורעין אותה ומוציאין ממנה הולד - קטלינן לולד כדמפור' התם אבל לענין לידה דבר ברור הוא שאינו בכלל ואיכא דקשיא ליה מההיא דגרסינן בערכין (ז, א) האשה שהיא יושבת – מגם שניהם דאפילו קודם שתש' על המשבר כלל אי לאו קרא דגם לא הוה

ישראל מת אין מחללין עליו. המשבר ג) ועוד דהכא בן יום א' תנן וקרא דגבי דמי ולדות אפילו ביושבת. עליו את השבת לאו לאפוקי עובר אלא גוומא היא כדי לומר דוד מלך שבתות הרבה והאי דאמרי' במס' שבת (קנא, ב) תינוק בן יום א' מחללין ולאו קושיא היא התם אמרה תורה חלל עליו שבת אחת כדי שיקיים

रान धर

ולכשיגדיל בגט סגי לה והתניא עשו ביאת בן ט' כמאמד משמע דמדאודייתא 🗈 ביבמה ביאת שוגג כדמויד וכבר פירשתי בפ' האשה דבה (יבמות צו, ב). ליורשה וליטמא לה אלא שאינו נותן גט עד שיגדיל וכן נמי מדהוינן בה - בדין שהרי ביאתו ביאה לכל דבר ואע"פ שאין לו דעת הא רבי רחמנא מדתנן **בן ט' שנים ויום א' שבא על יבמתו קנאה.** משמע קנאה לגמרי - קנאה לגמרי ובגט סגי לה אלא שהם גרעו כת ביאתו ועשאוה כמאמר וכן

الم حالا

בפ' בא סימן. לומר דלא ממאנה וחוקה נמי היא ומהניא חוקה לנשים בודקת אותן כדלקמן ראמרינן כי קאמר רבא חוקה למיאון לאו דחוקה אצטריכא ליה להכי אלא מטריחין עצמן לבדוק שלא תמאן ואם חששו היינו בודקין. א"ג אע"ג הביאה שתי שערות. איכא למימר כי קאמר רבא חוקה לומר שאין ב"ד בעלמא סגי והוה ליה למימר קטנה שהגיע לכלל שנותי' אינה ממאנת שמא וכי קאמר רבא הוקה למיאון. אי קשי' למיאון למה לי חוקה בחששא

בתוך ומן ולא בעל אתר ומן דהוה דרבנן. היכי משכחת לה ורבי' הגדול השיב נפקא מינה להגיעה לכלל שנותיה וקדש והראשונים שאלו א"כ הא דאמרינן התם בודקין לה לחליצה ולמיאונין

אם הגיעה לכלל שנותיה והביאה סימנין לא מצינו בגמ' דינה מפורש ויש דמשהביאה אותן בין בבדיקה בין בחוקה אינה ממאנת וקטנה שלא נודע - בתלמודא דהדר ביה מתירוציה קמאי ולא אתמר בהו "אלא". לא ממאנה ולאו למימרא דבריקה צריך אלא בדיקה זו היינו שערות לומר יהודה דאמר עד שירבה שחור על הלבן קמ"ל בודקין ומכי אתיא שערות שאמרו מקצת המחברים בודקין למיאונין היינו כדאיתמר עלה לאפוקי מדר' ואלמלא שזה דבר ברור יכולין אנו לפטור עצמינו משאלה זו במה

> הדברים מטילין אותה כחומרא כדין הספקות. ואל"פ שלא בעל אלא קוד' זמן ולא תלינן בשומא לקולא וה"נ לשאר שכוללין אף בזו בכלל בודקין למיאונין ואם הביאה סימנין אינ' ממאנת

> אוכלת תחלה בהפרתו הרי עדיין קידושי' תלויין והגדר גדר גמוד. תירוצא לא אתיא כרב הונא דאמר הקריש ואכל לוקה שא"כ היאך היא אף הוא אינו מפר שלא נדרה על דעתו שמא סבורה היא לצאת ומיהו האי נתקיימו קידושיה יפר נדרה שעל דעת כן נדרה ואם לא נתקיימו הקדושין מיפר שכיון שלא קנה קנין גמור אינו מפר שמתחלה מתלא תלי נדרה אם נדרה שאם הקפי' הבעל לא יחול נדרה ומיהו משלא בעל משהגדילה אינו והא אין הבעל מפר בקודמין כדר' פנחס וכו'. פי' והא נמי על דעת כן

> פירושא עיקר ואפילו למאן דלא גריס אלא ה"ג מתפרש דבכמה דוכתא שעל דעתו גדרה מכיון שהוא חיי' במוונתיה ועומדת תחתיו ומשמשתו והאי מפר אלא שעה ראשונה ואעפ"כ אתיא הפרה דידיה ומבטל נדרה דאורייתא ויש שגורסין אלא כדר' פנחסולא וכו'. כלומר לעולם בשלא בעל ולא

העטרה ושיעלה הקמט תחת הדד חד שיעורא הוא או לומר דחיעורא רמשתקיף אליבא דר' יוסי ועדיין אין הדברים נראין שנשנו שיעורין במשנה ואחרים ברייתא ולא הוזכרו של זה בזה כלל ועוד בוחל זה שאמרו בידוע שהביא שתי שערות והלא לא פי' אותו כלל לא במשנה ולא בברייתא וכן בגמ' לא הזכירו בפרק מהן. אלא איזה סימניה אבוחל קאי. ופי' מתני' סימן נערות דעליה קאי ברישא דמתני' ובוגרת לא קתני משום דממילא ידוע שאין בין נערות לבגרות אלא ' חדשים בלבד ומאי שלא פי' במתניתין פי' בברייתא אלי הן סימניה לד הזא מתני' קתני באידך פירקין בא סימן

הא דתנן איזהו סימניה ר' יוסי הגלילי אומ' משיעלה קמט תחת הדד

התחתון עד שלא בא העליון כלומר העליון השנוי שאלו לדברי רש"י סימן עליון אצמל דסליק מיניה משמע וליתא אלא אבוחל.

הא דחניא שנה האמודה בקדשים בבתי ערי חומה ובו'. כולן מעת לעת מיום ליום קאמר וקראי דמיום אל יום נסיב בגמרא והני כולהו דמיום אל יום שיין הן אבל מעת לעת ממש בעינן בקדשים כדאמרינן בפ' שני דובחים (דף כה ע"ב) ואת אומרת שעות פוסלות בקדשים. וכן בבתי ערי חומה בעינן מעת לעת ממש כדאמרי' בפ' בתרא דערכין. אבל שבבן ושבבת דפירקין דייצא דופן לא בעינן מעת לעת כדאיתמר לעיל (דף מד ע"ב) ערב ראש השנה דג' איכא בנייהו וכן לענין עבר עברי לא שמענו. כך מפורש בתוספות.

פרק ו בא סימן

रान धरा

הא דתנן ר' מאיר אומר לא הולצין ולא מתיבמת. ר"מ לטעמיה דאמר (לעיל לב, א) קטן וקטנה לא הולצין ולא מיבמין. והא דקתני סיפא ותכ"א או הולצת או מתיבמת מפני שאמרו לאו דוקא מתיבמת דהא לרבנן קטנה נמי מתייבמת אלא איידי דקתני בדר' מאיר הליצה ויבום וקתני להו בכל דוכתא נקט נמי הכא הולצת או מתייבמת.

הפרק. וק"ל בשלמא נאמנת לומר גדולה היא שלא תמאן ואינה נאמנת לומר גדולה היא שתחלוץ ניחא אלא קטנה שלא תחלוץ פשיטא דנאמנות ראפילו שחקא א"נ אמרה גדולה היא אינה חולצת וקטנה היא שתמאן אמאי אינה נאמנת ואפילו נאמנת אמאי צריכה והא אמרת צריכה לומר גדולה היא שלא תמאן.

ואיכא למימר כולה ברייחא נאמנת ואינה נאמנ במקום שהוצרכנו לעדותה היא והכי קתני נאמנת לומר גדולה היא שלא תמאן במקום שאנו צריכין לעדות (גדול) שלה שאלמלא עדות אשה זו ממאנת היא שבחזקת קטנה עומדת ואפילו בדקו עדים עכשיו ולא ראו בה שערו' נאמנת אשה זו לומר הביאה אותן ואינה ממאנת שמא נשרו.

מסנוטה כגון שבדקנו אותה ומצינו בה שערות אם אמרה אשה לפני זמן

הביאתן נאמנת והיינו בדיקה דלפני הפרק ואגב אחרינא נקט להא. א"נ שלא תאמר כשהיא עדיין לפני הפרק נאמנת דעדיין בחוקת קטנה היא אבל לאחר שהביאה שערות והיא בומנה והוחוקה גדולה בפנינו שמא תאמר אינה נאמנת לומר קטנה הוא שתוך זמן היו בה. וקמ"ל.

אבל אין אשה נאמנת לומר תוך זמן קטנה היא שתמאן אם הוצרכנו לעדות זו כגו' שנמצאו בה שערות והוא שבעל בתוך זמן דה"ל ספק הוא מיהו כיון שהיא גדולה בפנינו אין האשה נאמנת להקל בשל תורה לומר שומא הן זכן אינה נאמנת לומר גדולה היא שתחלוץ.

ולהך לישנא דאמרינן ואב"א ר' שמעון ולאחר הפרק ולית ליה חוקה דרבא וה"ג קתני גאמנת לומר גדול' היא שלא תמאן ואפילו אין בה עכשיר שערות וקטנה היא שלא תחלוץ אפילו היו בה אבל אין גאמנת לומר קטנה היא שתמאן כשהיו בה ובעל כדפרישית ולא לומר גדולה היא שתחלוץ.

ומצינו נוסחא אחרת. "ונאמנת אשה להחמיר אבל לא להקל כיצד גדולה היא שתמאן גדולה היא שתחלוץ". וכן גרסת רבינו הגדול ז"ל בהלכות. ונוסתא ישרה היא ופירושא נאמנת להחמיר לומר גדולה היא לענין מיאון ואינה נאמנת להקל לומר גדולה היא לענין חליצה כלומר מיאון וחליצה היינו להחמיר ולהקל מיאון היינו להחמיר חליצה היינו להקל.

೯೬ ದಲ

מוציא בשר למי המאת ופסול משום גסמרא. יש מקשים, ואפילו בלא מכניס ומוציא היאך יהיה כלי חרס כשר למי חמאת והלא שנינו במס' פרה כל מעשיה אינן נעשין אלא בכלי אבנים ובכלי גללים ובכלי אדמה. וי"ל ההיא מעלה בעלמא היא משום שמטמאין היו הכהן השורף אותה להוציא מלבן של צדוקים שהיו אומרים במעורבי שמש היא נעשית אבל מכניס פסול דין תורה הוא.

וי"מ שעד שלא נחנו אפר במים היו מעשיה בכלים הללו שאין מקבלין מומאה אבל משנחנו אפר לחוך המים שוב אינה מקבלת טומא' כראמרינן בעלמא א) מי תטא' שנגע בהם שרץ מהורין וכיון שכן בכל כלים היו נוחנים ואפילו בשל חרם ולכך פסלו מכניס.

הא דאקשי' תנינא הדא זימנא הכל כשרין לדון דיני ממונו' וכו'. ק"ל דהא כולהו תננהו כל הדא וחדא בדוכתא כדפריש בגמ' (לקמן נ, א) כל שחייב בפאה חייב במעשרות ממתני' דהתם וכן כל שיש לו ביעור יש לו שביעית והכא ודאי אגב גררא דכיוצא בו קתני להו וא"ת לרב יהודה פרכי' הא לאו מילתא היא דהא רב יהודה פרושי קא מפרש להו דהכא והתם חדא קתני ועוד דהא עיקר מתני' מצרכי' חדא לגר וחדא לממוד.

וי"ל למימרא דרב יהודה ודאי ק"ל למה לי לפרושי תרתי וימנא ומתרצי' דלא איתמר ממוד אלא גר איתמר כך פי' בתוספת והביאו דומה לה משבת פ' ח"ר עקיבא דקאמר וצריכא על מימרא דרב יהודה אמר שמואל דאמר הלכה כר' עקיבא דכל מלאכה שאפשר לעשותה מע"ש אינו דוחה את השבת וכו' ואינו מחוור לי שאם אין המשניות מיותרת מנין לו לרב יהודה לפרושי חדא לגר וחדא לממור. וי"ל דרב יהודה סברא דלפשיה קאמר דכולהו פסולין שהן ישראל כשרין לדיני ממונות ולא מיפסלי יוחסין אנא לדיני נפשות.

נבלת בהמה טהורה בכל מקום ונבלת העוף הטהור והחלב בכרכים אינם צריכים לא מחשבה ולא הכשר. פי' נבלת בהמה ונבלת העוף אינם צריכים לא הכשר מים ולא הכשר שרץ מפני שסופן לטמא טומאה חמורה. והחלב אינו צריך הכשר מים שכבר הוכשר בדם שחיטה אבל הכשר שרץ צריך לצדרין קחני ואין אתה יכול לאומר' בחלב נבלה דא"כ צריך הוא הכשר מים ושרץ שהוא אין סופר לטמא טומאה חמורה דכתיב וחלב נבלה וחלב

וה"ג וכן בנוסח' אי' בסנהדרין (לו, ב) וצריכא דכי אשמועינן ממור משום דאחי מטפה כשרה ואי אשמועינן גר משו' דראוין לבא בקהל וכשירין לדיני ממונו' מצרכינן דרב יהודה אהכל כשרין דרישא קאי. וקאמר לאחויי ממור דכשר אבל אין הכל כשרין לדון דיני נפשות אלא כהנים וכו' פשימא לנר ולממור ואפילו חלל כולן פסולין הן וכרקתני סיפח התם ואין הכל כשרין לדון דיני נפשות אלא כהנים ולוים וישראלי' המשיאין לכהונה וחלל אינו מן המשיאין לכהונה.

רי"א דאסיפא קיימינן לומר דממור עד פסולין לדון נפשות וכן כתוב כאן בנוסחאות וצריכא דאי אשמועינן גר משום דאתי מטפה פסולה וכו' משרם לדיני נפשות דלאשמועינן דאפילו גר וממור כשרין לדיני ממונות לא קאמרינן דהא בגמר' דיני נפשות מצרכינן כדאמרינן דאי אשמועינן גר משום דקאתי מטפה פסולה ולהכי פסול לדיני נפשות אבל ממור דאתי מטפה כשרה אימא לא וכו' וכיון דלא אשמועינן אלא גר וממור ש"מ דחלל כשר אפילו לדיני נפשות. והא דקתני בסנהדרין ואין הכל כשרין לדון דיני נפשות אלא כהנים לוים וישראלים המשיאין לכהונה הא פריש רב יהודה דלמעומי ממור וגר אתי אבל חלל אינו בכלל.

ואינו נכון כלל דחלל נמי בהדיא ממעיט מהתם ועוד דתנן אין בודקין מן הסנהדרין ולמעלה ומפקינן לה מדכתיב ונשאו אתך בדומין לך. והם דוחין לזו דהתם בממונין סנהדרין קבועים אבל כשר הוא להושיבו בדיני נפשות ולמנות עמהן אע"פ שאינו משיאו לכהונה.

וכן ב) פירש"י ז"ל הא שאמרו ביבמות (קב, א) שאם היתה אמו מישראל דן ואפילו ישראל [דהוא דיני נפשות] ורבינו יצחק בעל הלבות ז"ל פי' לזר [דמתני'] בשאמו מישראל במס' סנהדרין, וכבר פרשתיה שם ביבמות (מה, ב).

מרפה יעשה לכל מלאכה וא"א נמי בחלב של ממאה שהיא צריך מחשבה שהרי נבלת ממאה בכל מקום צריכין מחשבה ואין חלבה חלוק מבשרה אלא בחלב של שחיטה הוא ואינו צריך הכשר מים עכשו מפני שכבר הוכשר בדם שחיטה אבל הכשר שרץ צריך ולצדרין קתני הכשר כדפרישי'.

ובסיפא גרס' נבלת בהמה ממאה בכל מקום ונבלת עוף טהור בכפרים צריכה מחשבה ואין צריכין הכשר ולא גרם בה חלב כיון דחלב בכפרים

ובנוסח המשניות נמי אין בהם חלב בסיפא. צריך מחשבה הכשר גמי צריך שלא הוכשר בשחיטה מפני שקדם הכשר בירושלמי דאתיא כמ"ד בחוקת תפילין הכתוב מדבר וכתיב מימים ימימה

מצות אין מברכין לאחר עשייתן. פי' ר"ת ז"ל בספר הישר שלו שלא אמרו אלא בתפילין אבל בציצית ושאר הא דאמרי' לבני מערבא דמברכין בתר דסליקו תפילייהו לשמור הקיו.

פי' חכמי הצרפתים בשמו ז"ל. מברך בשעת סילוקן בלילה שהוא מקיים עשה ואין לך כן בכל המצוות, כך והטעם לזה מפני שמניח תפילין לאחר שקיעת התמה עובר בעשה הילכך כר"א [לפנינו שם לא בדא ואם הגירסא נכונה כר"א קאי על למטה ע"ש] כמ"ד בחוקת תפילין הכתוב מדבר ברם כמ"ד בחוקת הפסח הכתוב מדבר לא על הנחת תפילין. וכשהוא חולצן מהו אומר ברוך וכו' לשמור חקיו ואתיא אומר בא"י אמ"ה על מצות תפילין וכשהוא נותן לראש מהו אומר אקב"ו מברך עליהן ר' זירקן בשם ר' יעקב בר אידי כשהוא נותן של יד מהו והביא ראיה ממה שאמרו בירושלמי בפ' היה קורא בתורה כיצד הוא

דמברכי אמצות וכו'. מתני' לאתויי כל שאר המצות. ועוד יש נסחאות שכחוב בהן ולבני מערבא ולבני מערבא דמברכין בתר דמסלקי תפילייהו מאי איכא למימר מאי קושי' ועדיין אינו מחוור, דא"כ הא דאמרינן בשמעתין לאתיי מצות ומקשי

היו מסלקין ביום היאך יברך הלא מצוה להניחן ולא לסלקן. ולפיכך אמרו - דגמ' דילן עברינן או שענין הירושלמי במניח א' מהן ולא במניח שתיהן. תפילין הוא וא"כ סלקו אותן בע"ש ובערבי י"ט לד"ה מברכין היו אבל אם משום עשה שבהן אלא משום שכבר נגמרה מצותן דקסברי לילה לאו זמן לומר שאין בני מערבא מברכין אלא כשהן מסלקין אותן בזמן ערבית ולא חקיו אבל שאר כל המצות אין מברכין אלא לשמור מצותיו ובודאי נראה בירושלמי אתיא כמ"ד בחוקי התפילין לא הקפידו אלא על הלשון דלשמור אלא נראה לבני מערבא ה"ה לכל מצות שטעונו' ברכה לאחריהן וו"ש

היא דלא פליגי רבנן עליה דר"ש בהאי.

ותמהני על הרב רמב"ם פאסי ו"ל שכתב ב' שערות אלו צריכים שיהיו

בלילה עובר למחשב' והבשר קודם למחשבה לא הוי הבשר כראיתא בהעור והרוטב. ולא לילות וכך סמכו שם בירושלמי ר' אבהו בשם ר' אלעזר הנותן תפילין

לאחר שנגמר המעשה. מעון במצות כיוצא באלו שאינן מעונות ברכה מפני שאין לשין לאחריו אלא כיוצא בהן שעשייתן גמר מלאכתן מברכין וזה שלא העמידו משנתינו דיש והיוצא מן הסוכה אבל בלילה מברכין על ציצית וכן לאחר שופר ולולב וכל מברכין על כל מצוה שאין סילוקה גמר עשייתה כגון פושט ציצית ביום בעשה מה טעם ושמרת וכו'. אבל נאמר לפי"ו הענין ולפ"ו הפי' שאין

שפיר דמי. מערבא לא נהגינן הכי במתיבתא ומיהו אי בעי אינש למיעבד כבני מערבא להלל ומגלה ותורה בצבור וראינו לרבינו האי גאון ז"ל שכתב בהא דבני כתקנת חכמים. אבל בגמר מצוה בכל מצוה נגמרת מברכין היו ודמיא להו בלורא בתורה ובצבור מפני שהוא מצוה לגמור כדי שיהיו ג' או ז' קוראים חייב בה והוא מסלקה ממנו שא"כ מצינו חוטא ומברך ואין לך כן אלא ווה הלשון נכון הוא שאין הדין נותן לברך לאחרי' במצוה שעדיין הוא

שתיהן. מלא שה ולא כדברי רבי' הגדול ז"ל שפירש לא שה מברך א' בלבד על וכשהוא מניחן אומר אקב"ו על הנחת תפילין בכל מקום מזכירין כן אע"פ באמונו נופילין לשמו כשהוא לובשן אומר בא"י אמ"ה על מצות תפילין הענין הוה בפרק הרואה ואמרו העושה תפילין לעצמו אומר בא"י אמ"ה שהצריך לברך א' של יד וא' של ראש אף על פי שלא שח. וכן החזירו שם ולשון הירושלמי שכתבנו נראה שמכריע כדברי בעל הלכות ז"ל

בימרא דילן אבל במסקנא אסיקו אביי ורבא לא שה מברך א' ואנן כמסקנא אלא שיש לנו פתחון פה לומר דגמרא ירושלמי ס"ל כדקס"ד מעיקרא

7 12 22

מיהו ביד ורגל סגי. על גבי קשרי אצבעותי' של יד ושתים ע"ג קשרי אצבעותיה של רגל גדולה 👚 וכריסה במקום ערוה וכריסה למעלה עד מקום ערוה וכן שמעתי בשם ר"ת אע"ג דקיימא לן כרבנן **עד שיהו שתי שערות במקום אחד.** מיהו שתים - במקום הערוה ובשמעתין משמע אפילו על יד ורגל או בגבה. וי"מ גבה

הא דאמרינן מ"ד כל כה"ג מביאה קרבן ונאכל קמ"ל. נראה לי שאין

परादर्भ.

מונה אלא משעת שראתה.

לפרש "קמ"ל" דאינו נאכל אבל מביאה קרבן כמו שכתבו רבים. דהא כתמים דרבנן הם ואפילו בידוע שמגופ' חזאי דבר תורה טהורה ואינן מביאין לא לידי זיבה ולא לידי נדה כדאית' לקמן בפרק הרואה. אלא ע"כ נפרש קמשמע לן דאינה מביאה קרבן. ולא נאכל שני ימים וחלוק דומיא דג'

שהוא מתקן הלבותיה לידי זיבה. פ' רש"י ז"ל לענין זיבה הוא מיקל לדידיה היכא דלא הואי ביום לא תלינן כתמה בראיתה ומונה ימי נדה מיום ראיתה ואין ימי זיבה מתחילין עד יום ח' לראיתה ולרבי מונה מיום מציאת כתמה ואף להקל ולטבול לילי ז' לכתמה אם פסקה ומיום ח' לכתמה אמרינן יום זיבה הוא וצריכה לשמור יום כנגד יום ולרשב"א סוף נדה הוא ואין צריך שימור ולא נראה דהא רשב"א ביון דלא תלינן כתמה בראיתה מקולקל' היא לכתמה אמרינן.

ול"א פי' בה שהוא מתקן הלכותיה לידי זיבה שהוא מחמיר וחושש לכתם משום זוב בג' גריסין ועוד אי נמי שאם ראתה שנים והוא צריכה שימור. וכן בכל שלשה רצופים שתראה חוששת לזיבה וצריכה נקיים נמצא שהוא מתקנה ומוציאה מכל ספק זיבה ואני מעותה שאיני מוציאה מידי ספק כלומר נראין ומטין כדברי המחמיר.

ואף לשון זה אינו עולה דלמה לידי זיבה לכל דבר הוא מחמי שהרי רבי מטהר' ליום ששי לראי' ולרשב"א ליום שביעי. ועוד ק"ל כיון דקי"ל (נט, א) כתמים דרבנן ובראית כתמה אינה מטמאה היאך רבי מונה לה משעת כתמה והלא ביום ראיתה היא תחלת נדה וממנו ראוי למנו' דבר

והא דאקשינן **הני ארביס' הוו.** מפורש בדברי הר"ר אב"ד ז"ל דהכי מקשה בשמנה ימים הרביעיי' למה תשמש שבעה והלא צריכה היא לשמור

מקשה בשמנה ימים הרביעיי' למה תשמש שבעה והלא צריכה היא לשמור יום א, לספיר' עשירי ואחד עשר של ימי זיבה שראתה בהן בשמונה השלישיים וכראמרן ברישא דהיינו שימור בעו ופריק רב אדא זאת אומרת ימי נדה שאינה רואה בהן עולה לה לימי זיבתה כלומר של זוב קטן. ולפיכך יום א' של ח' רביעיים שהשלימה בהן ימי נדתה עולה לה לספיר' שמיר'

של יום עשירי שאמרנו. ואין דברי רש"י ז"ל נוחין בזה.

אבל דבר שהכל מודים בו שאין ימי נדה מתחילין עד שתספור נקיים.

ויש לדחוק שכיון שראתה שנים וצריכה שימור בשלישיאף על פי

שאין דין הכתם לטמא בתחלה כיון שדבר ברור הוא דמגופה חזאי בדין הוא שתעשה זבה גמור' שהרי לא עלתה לה שימור. ואין זה נכון.

תורה. וכדאמרינן בפרק קמא (ו, א) ברואה כתם ומקולקל' למנינה ואינה

לפיכך נ"ל שלא תלה רבי אלא כתמה בראיתה אבל ראיתה בכתמה לא, כתמה בראיתה לומר שאינה מטמאה עצמה וקדשים למפרע ואינה מקלקלת למנינה מיום לבישת החלוק אבל מכל מקום עיקר מנין נדה וזיבה מיום ראיה בדין תורה וחוששת נמי ליום. מציאת כתמה כדין דבריהם.

לפיכך אמרו שהוא מתקן הלכותיה לידי זיבה כלומר שאינה תולה כתם בראיה אלא במקום שאין חילוק ספיר' זיבה ביניהם כך דהיינו אותו יום שמנין תורה משעת ראיה וכשהוא מעת לעת הוא רואה אינו תולה ונמצא' מקולקל' לכתם ומונה משעת ראיה נמצא כשהוא אומר תולה מתוקנת לגמרי. וכשהוא אומר אינו תולה היא מקולקל' לגמרי.

אבל רבי אפי' בשעה שהוא תולה כתמה בראיתה הוא מעותה לידי זיבה שהרי אסורה לשמש עד יום ז' לראיה שהוא ח' לכתמה. ואם ראתה בו ביום חוששת לזיבה בודאי נמצא לרבי שאפילו בשעת תקונה כלומר שהוא תולה הוא מעותה שתולה כתמה בראיתה ואינו תולה ראיתה בכתמה ולא השוה מדותיו כנ"ל וסליק שפיר.

7 | 27

ובראו ונצווח על הרמב"ם פאסי ז"ל שכתב בחבורו שהאשה שראתה תחלה מונה שבעה לנידתה וסמוך להן אחד עשר ואח"כ מונה ז' לנדות אעפ"י שאינה רואה בהן ואחריהן אחד עשר ואם ראתה בהן הרי היא זבה וכן כל ימיה ואם קבעה לה וסת תחל' הוס' הוא יום נדו' וממנו מונה שמונה עשר ומונה שבעה לנדותה אף על פי שלא ראתה ואם ראתה אחריהן באחד עשר זבה היא.

עוד שבש וכתב שאפילו ראתה ט' וי' ואחד עשר ושנים עשר הרי זו זבה ותחלת נדה וכל אלו דברי הבאי שלדבריו לא תמצא לרואה שבעה ממאים ושבעה טהורים שתשמש אלא שבוע שני ולסוף תשעה שבועות משמשת

האי. לסוף אחד עשר שבועות ובגמרא אמרו רביע ימיה ולא קיים אלא בתוך כ"ח - מנינן ואם היינו מונין משעת ראיה ראשונה כ"ו בימי זיבה קאי לה. ששה ימים בשבוע העשירי וחמשה ימים בשבוע שנים עשר ופתחה של זו

הללו ש"מ שפתחה של זו מ"ח ומכאן ואילך חוזרת חלילה. מתוך שנים ושלשים או משמשת שמונה עשר מתוך ל"ו וכן כיוצא במנינן אינה משמשת אלא שלושה ימים וכיון שלא אמרו משמשת ארבע עשר יום עשר יום אלא מתוך שמונה וארבעים ראשונים אבל בשמונה וארבעים שניים וכן לדבריו בשמונה ימים טמאים ושמונה טהורים אינה משמשת תמשה

ששה ימים מימי הזיבה ואין לנדה ספירה אלא בימיה. לזיבה. ועוד לדבריו מצינו אשה רואה יום אחד מסוף ימי נדה יושבת עליו שבעה לנדה והשאר לזיבות והלא נעשה , היא נדה אף על פי שלא ספרה ימי חמישה בטהורים אלא שלשה וכן למאה וכן לאלף למה מנה חכמים ימי נדה נמצא שבעשרה ימים טמאים השניים חמשה ימים מימי זיבה ואין ורואה כן בשניה בשמונה ימים טהורים נשלמו ימי זיבה ראשונה והתחילו ושימושה שוים אלא פעם אחת בלבד לפי דברי הרב ז"ל שהרי כשהיא חוזרת וכן האשה שראתה עשרה ימים ממאים ועשרה ימים מהורים אין זיבתה

שכבר נשלם המניין. לנקבה הרי היא תחלת נדה ואין מונין לימים שמקודם לכן והמעם לפי וכן שנויה בכמה מקומות במסכתא זו שהרואה יום מ"א לזכר ופ"א

הן רואות. היולדת משאר נשים שאפילו כשאינן רואות הן מונות ימי נדה וזיבה כאלו מלאת ולדבריו צריך הוא להביא ראיה מן התורה לשנוי זה שהוא משנה והרב ז"ל הורה ביולדת שמפסק' ומתחלת למנות מתחל' ראיה שלאחר

> ראיה ראשונה שראתה זו כי הדרי אותו כ"ב תליתאי בימי זיבה קיימי והיאך לטבילתה שהן כ"ב לראייתה וכו' ואם אתה מונה כל ימי נדת זובם לתחלת ועוד מהא דתנן היתה למודה לראות יום ט"ו ואוקמה שמואל ט"ו

ועוד דהא בפ' בנות כותיים אמרי' דלכולי עלמא נדה ופתחה מכ"ו

וכל זה במס' זו. לרב הונא בריה דר' יהושע דקשיא דאמר אינה חוששת בתוך אחד עשר כותיים ואין הוסת נקבע אלא בשלשה הפלגו' כרבעינן לפרושי קמן וכל שכן קבעה וסת בכך שאין האשה קובעת וסת בי"א כראיתה התם בשלהי בנות

נעשית נדה לעולם עד שתספור שבעה נקיים שלה. ואין לי להאריך. ממאים ראיתי וכן כולם אשתמע בהדיא דמשעה שנעשית זבה גדולה אינה למנין הראוי וכן כל השמועה ומראמרינן התם נמי חמשה וארבעים ימים אחד עשר היום וכשעמדה אחריו שבעה עשר נמצא עומדת בימי הזיבה להיות נדה ואלו לדברי הרב ז"ל א"א דהא איכא למימר שאותו יום בתוך נדה וכל שכן אם היה בימי זיבה שכבר עברו ימי זיבתה וימים שהיתה ראוייה ימי נדות הרי השלימה עליו ששה ועוד י"א אחריהן נמצאת חוזרת לתחלת שאמרה יום אחד טמא ראיתי פתחה שבעה עשר פירש שאפילו היו תחלת ותמהיני עליו אם העביר עיניו בפתחי נדה במס' ערכין דתנא רבנן טועה

משתכחת מלומדיה ואין אדם מוציא הלכה ברורה במקום אחד. דרצופין בעינן ולא מפוזרין ועל כיוצא בדברים הללו ידוו כל הימים שהתורה גדוקה בין ברצופין בין במפוזרין. וזה טעות מתפרש כאן ובכמה מקומות אחד עשר יום שבין נדה לנדה בשלשה ראיית בשלשה ימים נעשית זבה וכן יש שבושין בחבורי הראשונים בקצתם כגון רב סעדיה שכתב שכל

112 21

ולמה הוצרך לומר כן לפי שאלתנו זובו ממא למה לי. וכו". תימא הוא למה חזר והזכיר המעם שדוחה סברייתא קל וחומר שלו אמר ר' יהודה מדסקרתא סלקא דעתך אמינא שעיר המשתלה יוכיה

קשה עליו בק"ו והוצרך לומר שמדין ק"ו נמי לא אתי בך מפרש בתוספת. ר' יהודה מדסקרתא לא שמע אותה והשיב לתרץ דאיצטרך זובו טמא והיה היתה שנויה בבה"מ ורבא לא היה יודע אותה כמ"ש בפרק בנות כותיים וכן ויש לומר שזו הברייתא השגויה למעלה שעיר המשתלה יוכיה לא

1 4 51

הוא אלא באוכל (טומאה) [תרומה] הוא דמתוקמא דומיא דרישא דמתניתין אמר ר' יוחנן במהלך ובא על פני כולה. ה"נ איכא למיחש דלמא ממא ומשום דרישא מקצר ועולה.

בכהן שלהם אוכל תרומה שם כך נמי נאמנים על הסככות במהלך שם ואוכל. את הנפלים ואינן נאמנין על הסככות הא ודאי כשם שנאמנין על הנפלים ותמה הרב רבי שמואל ז"ל אלא מתניתין דקתני נאמנין לומר קברנו שם

ונאמן על גופו של קבר הא על טומאות הסככות כגון שמיסך תחת אחד מן שאפילו לא היה הכותי חושש לאהל הסככות נטמא בקבר עצמו אם היה שם

ווו אינה קושיא שהמהלך ובא על פני כולה היכי שעובר בכל השדה

נאמנין הן ואף על גב דאיכא למיחש לבקיאות דיצירה כן נראה לי. האילנות אינו נאמן עליו דלית להו דין אהל בסככות ופרעות אבל בנפלים

והלכך וראי אינן נאמנים עליהם אפילו עושין בהם מעשה. ורוחב שהרי פירשנו שאהל הסככות עצמו מדבריהם והם אינן גוזרין כן וליכא לפרושי מהלך ובא על פני כולה שהולך תחת הסככות אורך

פרק ט האשה שהיא עושה

האשה אלא בעומדת. והשתא ראשמועינן ברייתא דר"ש אפילו ביושבת יושבת. ואיכא למימר מעיקרא קס"ד שאין חוקת דמים שוים מי רגלים מן - משמע ליה טפי ועדיף מדיוקא דמתניתין.

בראמרי' בסמוך כיון ראמר ר"ש חוקת דמים מן האשה ל"ש עומרת ול"ש מן האיש דל"ש עומרת ול"ש יושבת. א"ג איכא למימר דפשמה דברייתא הא דאיבעי לן י**ישבת מה לי א"ר שמעין.** קשיא ותיפשוט ליה ממחני' - אפשר דאתי דם ממקור א"כ הלך אחר חוקתך שחוקת דמים מן האשה ולא

בוד ס

נכון כלל. שהיתה כבר וזה הפי' נכון ולשון הגמרא מוכיח אבל הפי' שפירש ר"ש אינו מהן כבר בעל' כתם ולבשו חלוק זה ונמצא בו כתם תולין בבעלת הכתם מצאה אחת מהן כתם א' בחלוק שלה אין תולין כתם בכתם אבל היתה אחת להבא. כך פירש שאם לבשו הן שתיהן החלוק הזה ואחר שפשטו אותו הא דאמרינן רב אשי אמר הא והא רשב"ג. ול"ק כאן למפרע כאן

יכול לצאת על ידי סמנין הללו טומאה בלועה היא ואינה מטמאה. שלא לעבור בסימנין ואף על פי שאפשר שהוא דם כיון דבלוע כ"כ שאינו הרי זה צבע. כלומר תולין אותו להקל ונאמר שהוא צבע שכן דרך הצבע מפרש הטבילו ועשה על גבי טהרו' העביר עליו שבעה סממנין ולא עבר הא דתנן שבעה סממנין מעבירין על הכתם. לטהרות קאמר ותני והדר

> מומאה הוא דהיינו מווי. וכן פסק הרמב"ם ז"ל כר' נחמיה בכתמים. איתתא דבפרק הרואה דאשתכח לה דם במשתיתא משתיתא דבר המקבל התם מדקמתרץ ר' יוחנן אליבא דר' יהודה ש"מ הילכתא כותיה. וההיא ועוד דהא רב הונא ורב חנינא ואביי דהוא בתרא מתרצי אליביה דאמרינן מטמא ור' נחמיה מטהר והורו חכמים כר' נחמיה שמע מינה דהלכתא כותיה. כיון דדרש רב הייא בר רב מתנה משמיה דרב כר' נחמיה ותנא ר' יעקב

אלו הילכך לא עלתה לו טבילה ראשונה עד שיעבירם ויבטלנו. על פי שלא עבר טמא לפי שדרך בני אדם להקפיד בו ולהעביר עליו סימנין נפילה ומטמא אותן והיינו דקתני הטבילו ומיהו אם דם נדה ודאי הוא אף ואף על פי שאין סופו לצאת מכל מקום הבגד ממא שכבר נממא בשעת ומיהו אם לא הטבילו תחלה טהרותיו תלויות שהרי יש לו לחוש לדם

שם שב

מעשה דם שכן דרך דם לעבור ע"י סמנין ואין פי' מחוור לי שאין קפידה זו בשבילה לאחר שתצא לגמרי. עליו וגלה דעתו שמקפיד עליו בספק דם ועבר ע"י העברה זו ונעשה בו רש"י ו"ל תכבוסת העברת סממנין שהרי הקפיד עליו כשהחזירן והעבירן הא דאמרינן ל"ש אלא טהרות שנעשו בין תכבוסת ראשונה וכו". פי'

דומה להא דתני ר' חייא.

שהוא רוצה להוציאו מ"מ אין זו טומאה בלועה אלא סופו לצאת היא וצריך בסמנין מפני שאין סופו לצאת בדרך כבוסו וכדפרישית וזה כיון שגלה דעתו אלא כך נראה פי' דכי מטהרינן כתם בטבילה ראשונה כשלא עבר

הא ראמר שמואל הרי אמרו לימים שנים. "אמרו" קאמר וליה לא

דיומי ס"ל והכי קי"ל. סבירא דהא לקמן (סד, ב) בוסת דילוג אמרי' דשמואל כרשב"ג בוסתו' הרי זה וסת. ואמר אמאן תרמיה ודאי לרשב"ג דאשכחן דמיקל (בחזקת

בער ואשכח מתני, דקתני בוסתו' דגופה וכל שתקבע לה וסת ג' פעמים דבעי חוקה לרבי נמי תרי בעינן ואיכא למימר שמואל גמרא גמיר דלרבנן עא אַ אַמכען עולה אַלאַ לר' בתרי זימני ולרשב"ג בתלתאַ אַלמאַ היכי ומיהו בוסתות דגופה ק"ל היכי אשכח בהו פלוגתא דרשב"ג ורבנן זו דברי ר"ג הוא וס"ל היא דהא ודאי ס"ל כוותיה ביומי כדפרישית. עדיף ממחלוקת דבריית' והלכה כסתם מתני' ודאמר ד' יהודה אמר שמואל פסקא בוסתות דגופה כרשב"ג כיון דסתם מתני' הוא ומחלוקת בדשמואל לא בדגופה. ומ"ס אפילו תרי לא בעיא דהיינו אורחאי. ואע"ג דלא אשכחן מוקמינן ופלוגתא אחריתי היה מ"ס בעי חוקה דהיינו בתלתא זימני ואפילו חששו) [בוסתות] וכיון דסיפא ודאי ביומי רשב"ג היא רישא נמי לדידיה

דף סד

כי אורח בזמנו בא מאי נינהו הא ליכא הפלגה דעשרים השתא. כ' ולא ראתה ומנו עשרה לתשלום ולא ראתה הגיע יום כ' וראתה דקתני לראיה מנינן ולא לפי מנין הראוי כראיתא בשלהי בנות כותיים כשהגיע יום ש"מ דוסת הפלגה הוא דקבעה מכ' לכ'. והשתא ק"ל כיון דקי"ל מראיה היתה למודת להיות רואה יום כ' ושנתה ליום ל'. מדקתני האי לישנא

ואילך בעונות של כ' יארע לה ראיתה ביום עשרי' אורח בזמנו בא דהכא יותר מונין לראיה אחרונה שפסקה בו עכשיו ולא שאלו ראתה מאותה ראיה יום כ' דקתני שאם ראתה בעונות הראשונו' ביום זה תראה ואפילו הרחיקה ואיכא למימר הכא מנינן למנין הראוי ויום מ' לראיה אחרונה זו היא

> של מ' היא זו שרגלים לדבר. למנין הראוי חורה מונין לוסת הראשון לפי אותו מנין ואין אומרין הפלגה להן מאות' ראיה אבל מכיון שהפסיקתו וחזרה לראות ביום (א') [אחר] אם רגלים לדבר שלמנין הראוי חוזרת אלא ש"ל זמן שרואה בוסת השינוי מונין

האורח בזמנו. אומרים חזר הוסת למקומו עד שתראה עכשיו ותחזור ותראה לסוף כ' שחזר ליום כ' בחדש ושנתה ליום ל' בחדש קתני ולפי פי' בוסת של הפלגה אין אבל הרב ר' אברהם בר דוד ז"ל פי' לזו בוסת החדש לפי דעתו ולמודה

דף סה

ראיהו דאמר כסתם מתני' ושמואל לא קבילי ליה דמנימון (מידי) א) מ"ה דאמר בועל בעילת מצוה ופורש משום דההיא אתיא כרבותינו דחזדו ונמנו - למיעב' דלא כחד ולמיתל' ברב מ"ה איענש דלא יאונה לצדיק כל און.

מוגמון סקסנאה דעבר מיעבר ברב ואפילו ראתה לית ליה אידך דרב - דמאן דעבר כסתם מתני וכמעש' דר לאו בר עונשין הוא אלא משום דבעי

حلكا د للادواك

שלה ולא סמכינן למימר הואיל ושופעת הכל דם א' הוא וטהורות. כולן צריכות לבדוק את עצמן. פי' רש"י ז"ל שמא נשתנו מראה דמים

נשתנו מראה דמים שלה. נשתנו מראה דמים שלה טמאה והתם נמי אמרינן ותבדוק בעדים דילמא ואי קשיא מ"ש לאחר ד' לילות והא בתוך ד' לילות נמי אמרינן בפ"ק

זמנן צריכות לבדוק. א"נ התם לטהרות הכא אפילו לבעלה צריכות לבדוק י"ל הכא כיון ששופעת אין צריך לבדוק כל זמנן אבל מתוך זמנן לאחר

תולין בדם בתולים עד שיודע לך שנשתנה ממה שהיה בתחלה. שאין רגילתו בכך וחכמים אומרים כל מראה דמים א' הוא הילכך לעולם יודע תחלתו מה היה שאם מצאתו מתחלתו אדום שאעפ"כ היה טהור אע"פ בודקת בזה אם מצאתו אדום וזהום בידוע שהוא דם הנדה ואע"פ שאינו פלוגתא אחריתי היא שהיה ר"מ אומר דם בתולים אינו אדום וזהום לפיכך היא דודאי נשתנה מראה דמים שלה טמאה. וסיפא פלוגתא דר"מ ורבנן הא אם נשתנו ודאי בין לאחר זמנן בין בתוך זמנן ממאה והך רישא ד"ה

ויש לפרש ברייתא כולה דר"מ היא וה"ק כולן שהיו שופעות ובאות

GLU (תינוקת

מטול ב, כיכות וכיכה א, לאחר ומנן אינן טהורות אלא בבדיקה שבכולן ר"מ - הואת שיהא מראהו שלא כדם הגדה אינו אדום ואינו והום הא בתוך ומנן

מחמי' כדברי ב"ש מן הסתם ומיקל כדברי ב"ה עם הבדיק' ומה היא הבדיקה – כב"ש אינן בודקות בכך אבל אם ראתה שנשתנה מראה הדמים טמאה.

31

זף קו

שבהלכות רבינו הגדול ז"ל דמחה והן נראה כטעות סופר. לזיבה הוא ושני תחלת נדה הילכך צריכות ו' והן. ואין זה צריך לפנים אלא תקן להם לג' ז' נקיים בכל זמן הלכך בשנים נמי יש לחוש שמא ראשון י"א ויום ב' ממא וצריכה ו' ועוד שהרי אין נשיהן בקיאין בימי נדה וזבה שלכך זה שאין בני תורה בידוע שאין רואים דם ויש לחוש שמא יום א' דם טהור ב"ג וכן בנוסחאות יום א' תשב ו' והוא ב' תשב ו' והן. שהרי בני מקום

۲۵٬۰۵۰ נליים ולא קאמר נמי ו' נקיים לישנא בעלמא נקט דשגירי למימר ז' ימים תראה צריכה יותר הילכך צריכה הפרשה בטהרה ובדיקה והאי דקאמר ז' הוא למנות ו' לאחד אבל אינו כדין תורה לכך שזו יושבת ו' נקיים שאם והלשון שכתב רש"י ז"ל תשב ו' והוא כדין תורה לומר שדין תורה כך

שהגאונים החרימו בדם טוהר. הקבר בלא דם ובנות ישראל סופרת ז' לכל מיפה דם. ושמענו כדבריו בזה בימי טוהר נמי אם ראתה סופרת דהאידנא יולדות בזוב הן לפי שא"א לפתיח' קטנה לדברי כל אדם ואין לחוש כלום. וכתב רבי' בעל הלכות ז"ל שאפילו פי' בפ' בנות כותיים שימי נדה ולידה שאינה רואה בהן עולין לספירת זיבה והו' הן התחלת גדה אין עולה לו וצריך ו' והן לשני ימים. לאו מילתא שכבר זיבתה עדיין היה לו לר' בית מיחש לומר שמא יום א' י"א הוא ובעי שימור וא"ת לדברי האומר ימי נדה שאינו רואה בהן אין עולין לה לספירת

לא אחמור. והמקומות שבועלין עכשיו על דם טוהר הם יחושו לעצמן. האי איסור ואת אמר' לי חומרא היכא דאחמור אחמור היכא דלא אחמור מרימר הילכתא כותיה דרב וכו'. דינא קאמרי כדאמרי בשמעתי' אמינא לך זירא שאף בהן החמירו בנות ישראל לישב ז' נקיים. וההיא ראמרינן דרש ולנקבה ולנדה וקרוב הדבר לטעות בו הילכך אין ימי טוהר יוצאין מכלל ר' נפלים אין בני אדם בקיאין. ואין עליהם לדון בהם אלא כך תשב לזכר קולא שסוברות כל שיש לו טומאת לידה יש לו טוהר שלה וכ"ש שברוב ממא יבואו לטעות באותן שיושב' עליהן לזכר ולנקבה ולנדה שמא ינהגו בהן ולמשלימות דם טמא לדם טהור ועשו נמי הרחקה יתירה בדבר כך יש לחוש והדברים נראין אף לדין הגמר' שכשם שחששו לטועות בפתחיהן

> חייף רישיה. אלא בשער כדתנן נזיר חופף ומפספס אבל לא מסרק ואיתמר בעלמא הוה שבגוף בית השחי ובית הערוה ואצ"ל ראשה. ובודאי דלשון חפיפה לא שייך חפיפה. פי' רש"י ז"ל חפיפת שערה ופי' לפי' חפיפת שער בכל מקום

> דאורייתא ובעי נמי חפיפה למקום שער מתקנתא. משום דשכיח ביה קטרי ואחמיר ביה חפיפה הילכך בעי עיוני בכוליה גופיה שבגוף שווין אלא דאתא עורא וחייש דילמא אתיא למיטעי בעיוני דשער משום דילמא מיאוס במידי משמע דלגבי הכי מקום השאר ושאר מקומות לבשרו ומאי ניהו שערו ש"מ שאפילו בכל הגוף צריכה לעיין דברי תורה מיאוס מידי משום חציצה אתא איהו ותיקן חפיפה. מדמקשינן את המפל לבשר ומאי ניהו שערו. ופריק מדאורייתא עיוני בעלמ' דילמא מיקטר א"נ אשה חופפת וטובלת ואקשינן דאורייתא הוא דכתיב את כל בשרו את הטפל וה"ג משמע בפ' מרובה (דף סב) גבי עשר חקנות שחקן עורא ושתהא

> ומזיא לא מיקטרי בתבשיל של בנה. דהא אע"פ שנתנה בנתיי' מעט תבשיל לבנה סמוך להפיפה טבילה היא אבל וראי עיינה בעצמה אע"פ שלא חזרה לחוף נראה שעלתה לה טביל' עלתה לה טבילה כלומר אם לא חזרה ועיינה בנפשה בשעת טבילה ממש והיינו דאמרינן בשמעתין (לקמן סז, א) נתנה תבשיל לבנה וטבלה לא

> בו כיון שמצא עליה דבר חוצץ חוששין דילמא נגעה ולאו אדעתה. ועיינה בשעת טבילה אע"פ שהיתה משמר' נפשה מליתן תבשיל לבנה וכיוצא דוראי עיינה בנפשה בשעת חפיפה ואם לא טבלה סמוך לחפיפה ולא חזרה דמשמע עליה על גופה לאו למימרא דחפיפה בכולי גופא היא אלא משום והא דאמרינן ונמצא עליה דבר חוצץ אם סמוך לחפיפה טבלה וכו".

> בעצמה וכאן כשחורה ועיינה בשעת טבילה. לבנה וכיוצא בזה ואמרן דלא עלתה לה טבילה אלא התם בשלא עיינה תורה אלא בתקנת עורא דהא לא אפשר מע"ש למ"ש דלא נחנה תבשיל הרחקות דחפיפה כשחזרה ועיינה בעצמה בשעת טבילה שלא הקלו בשל וההיא ראמרינן לקמן (סז, ב) בחופפת בע"ש וטובלת למ"ש וכולהו

ראמרינן לקמן עבדי חסרת דודי חסרת טכטקי חסרת משמע דשטיפת כל משום מקומות השער שבגוף הוא דקרירי ממשרו להו. וה"ג משמע בהא והמעביר מנהג זה ימתח על העמוד.

ומיהו מנהגא דנהגן נשי למשטף כולה גופה בחמימי בשעת הפיפה. גופא עברא מדצריכה עבדי ודודי ומכטקי וכן החמירו בנות ישראל על עצמן

זף אד

גדילתה כדי שיבואו מים קצת בבית השחי ובבית הסתרים. באותו מקום אלא כך מחמרי' בביאת מים בדר"ל מחמירים ובעי טבילה דרך הני שמעתת' דלא מחמרינן כולי האי בביאת מים בדברים שדרכן להיות אדר"ל דהא אפשר דתרווייהו איתנהו אלא גמ' קאמר דלית הלכתא בכל אשה לא תטבול אלא דרך גדילתה וראוי. לאו למימרא דהנך פלגינן הא דאמרינן ולית הלכתא ככל הני שמעתא. אלא כי הא דאמר ר"ל

cT. המחדרין זה את זה כ"ש קטן ועבר נעשה אותן סניפין לעשרה. והרבה מהן אשמעתתא דלעיל דט' ונראין כעשרה וט' וארון ושנים ושבת ושני ת"ח הא רא"ר נחמן קטן היודע למי מברכין מזמנין עליו וההיא וראי לא פליגא בפרק שלשה שאכלו (דף מז ע"ב) ולית הלכתא ככל הני שמעתתא אלא כי ככל הני שמעתא אלא כי הא דא"ר יהודה תכף לנטילת ידים ברכה. וכן אסור לאכול ומר אמר גמר ומר אמר משחא מעכב לן ואמר ולית הלכתא (דא"א) [נמי אף דאפשר] דאיתנהו לכולהו. וכן במסכ' ברכות (דף מב) סלק מזונותיה אלא כי הא דא"ר יהודה תובעת כתובתה בב"ד אין לה מזונות והא ככל הני שמעתא דוינתה וכחלה ופירכסה ותבעוה לינשא ונתפייסה אבדה אלא כי הא ולא פליגן אהדדי. כי ההיא דאמרינן ככתובות דלית הלכתא וכה"ג איכא טובא בתלמודא דקאמר לית הלכתא בכל הני שמעתתא

ההיא ודאי פליגן ומחדא מידחיא חברתה ממש. אבל כי איתמר בתלמודו לית הלכתא ככל הני שמעתתא מהא דאמרינן

בבית השחי ובבית הסתרים בטובלת דרך גדלתה ולא מחוור. עיניו פעמים הרבה כדרכו ואין המים מתעכבים מליכנס שם כדרך שנכנסין דלא מעכב בטבילה דרך גדילתה נמי הוא שאין אדם נמנע מלפתוח ולעצום ואיכא למימר כי מייתי דר"ל משום פתחה עיניה ביותר ועצמה עיניה ביותר וכו'. וק"ל מגלן מדריש לקיש דלבעלה מותרת דהא אפשר דכולהו איתנהו. הני לענין טהרות איתמר אבל לבעלה שפיר דמי כי הא דאמר ריש לקיש ורבינו הגדול ז"ל גורס ולית הלכתא ככל הני שמעתתא אלא כי איתמר

תו קשה לי ההיא דגרסינן ביבמות (מו, ב) וכל דבר שחוצץ בטבילה של - דיבישה וקפיד עלה.

משוחרר ובנדה לבעלה. והא איכא הני דחצצי לטהרות ולא חצצי לנדה. עצמו ז"ל ומשמע דכל דבר שחוצץ בטבילה של טהרות חוצץ בגר ובעבר טהרות הוצץ בגר ובעבד משוחרר ובנדה לבעלה. זו היא גרסתו של רבינו

אבמי נדה יתחטא מים שהנדה טובלת. לומר דלא בעינן מעין כוב וא"ג דבעינן טבילה בבת אחת משום דסמכי לה מובלת שם גר ועבד משוחרר טובל לא מפני שטבילת נדה מפורש' יותר אלא הטמאין שיהיו בטומאתן עד שיבואו במים. ומה שאמרו שם במקום שנדה מפורש לא למדנו אלא מבנין אב אתיא דכתיב ורחצו במים בנין אב לכל ובנדה ואף על פי שאין טבילתן מפורשת בתורה שהרי טבילת נדה מן הכתוב ואיכא למימר דה"ק: כל דבר שחוצץ בטבילה אחרת חוצץ בגר ובעבר

طعا. ובכולן פירושן ידוע שאין הלכה בכל הנוכרות אלא כי הא דבעינן למימר התלמוד שאמרו בכמה מקומות ולית הלכתא ככל הני שמעתתא אלא כי הא גדלתה. וזה הפירש מוקצה מן הדעת מפני שהוא מקלקל עלינו שיטת ר"ל אשה לא תטבול אלא דרך גדלתה ומי שפתחה עיניה ביותר אינו דרך לפלוף וכוחלי אלא כי הא דאמרן כדר' יוחנן פתחה עיניה ביותר דאמר וערב ר' אברהם בר דוד ז"ל פירש ולית הלכתא ככל הני שמעתתא

חוצצין לפלוף שבעין וגלד שעל המכה. ב)אלו הן שחוצצין לפלוף שחוץ לעין וגלד שהוא חוץ למכה ואלו שאין וקשה לן מרייהו דהני שמעתה היכי אמרינהו והאגן תגן (מקוואות מ,

חייצה. אי נמי עד תלתא יומין לחה ולא מעכבה מיהו מכאן ואילך חייצה דכוסילתא עד תלתא יומין דלא קפיד איניש עלה לא חייצה מכאן ואילך למכה עד דיביש ומקליף מנפשיה וקסבר דהוא דוקא של מכה אבל דיבדא נמי משום האי טעמא הוא דלא עביד אינש לקלף גלד מכתו משום דקשה וראי מקפיד. ושחוץ לעין דקפיד עליה אפילו לח חוצץ וגלד שעל המכה דלא חייץ משום דלא קפיד עליה וה"ל מיעוטו שאינו מקפיד אבל יבש ואיכא למימר לפלוף שבעין מוקים לה רב עוקבא בלח. והיינו מעמא

ואי קשיא לך מאי שנא פתחה עיניה ביותר או שעצמה דלא מעכבי בטבילה ומ"ט קרצה שפתותיה כדתנן כאלו לא טבלה. לא תיקשי דודאי קרצה שפתותיה מעכבת ביאת מים במקום הגלייי אבל פתחה עיניה אינה מעכבת כלום אלא קמטין בעלמא הוא דעבדה במקום שדרכן בכך ואפשר נמי שאינן מעכבין כלל מלבא בהם מים ממש.

הא דאמר ליה רב פפי לרבא מכדי האידנא כולהו ספק זבות שתתנהר ליטבלן ביממא דשבעה. רש"י ז"ל מפרש כמשמעה לומר שאין לחוש להטבל בלילה אלא יכולין לטבול אותן ביום כדין הזבה דאי לנדה יותר משמיני הוי ואי לזבה טבילתה ביום הז' הוא.

ומתרצים משום דר' שמעון דאמר אחר מעשה של ספירה תטהר מיד ומקצת היום ככולו אבל אמרו חכמים אסור לה לטבול שמא תבא לידי הספק שמא תבא לשמש כיון שטבלה ותראה.

והגאונים כך סוברים שהאשה בזמן הזה אינה מובלת אלא בלילה משום סרך בתה שלא תטבול בז' ותראה ותסתור.

ואחרים פרשו דרב פפי לאו אטבילה בלחוד פריך אלא ליטבלו ביממא דו' ויהיו מותרת לבעליהן קאמר שהרי מקצת היום בספירת הזבה כולו הוא. ומתרץ לה משום דר"ש דאמר אסור לעשותה כן להחזיק עצמה בטהורה לאחר ספירה מיד כלומר אסור שתשמש ותעסוק בטהרות שמא תראה ותסתור. וראיה לפירש זה מה שאמרו בסוף המפלת (דף כט ע"ב) בכ"א תשמש ר' שמעון היא דאמר אבל אמרו חכמים אסור לעשות כן שמא תבא לידי הספק הא טובלת אפילו לר' שמעון ואסורה לשמש הא לרבון מנחרת אפילו לשמש אלמא איסורא דר"ש בתשמיש בלחוד היא.

ור"ש עצמו ז"ל כך כתב שם ר"ש היא דאמר בת"כ אסור לעשות כן לשמש זבה ביום מבילתה. ובודאי דהתם בת"כ מוכח כן דקתני כיון שמבלה

> מהורה להתעסק בטהרות אבל אמרו הכמים לא תעשה כן שלא תבא לירי הספק. יש"מ דאסור לעשות כן אעסק מהרות קאי וה"ה לתשמיש ולא אטבילה קאי ולפי הפירש הזה מקילין ואומרים דהאידנא טובלות הן ביום וליכא סרך בתה כלל.

> > 33

ובודאי שוה הפירש הוא הנכון דר"ש לא אסר אלא להחזיק עצמה בטהורה לטהרות אי נמי לתשמיש אבל שנקל לומר שיהו מובלו' ביום אינ' נראה דהא רבא דשרא במחווא משום אבולאי הא לאו הכי אסור בתר חומרא דר' זירא הוה דקא"ל ר' פפא מכדי האידנא כולהו ספק זיבות שויתינהו ומשמע נמי דאהדא דתקון תקנתא ושרא משום אבולאי פריך ליה למה ליה אבולאי כולהו נמי ליטבלן ביומא דז'. אלמא לרבא אית ליה משום סרך ואפילו לבתר חומרא והכי פירכיה אפילו לטבול ולהתירן לבעלן יהיו מותרת, ומתרצין להתירן א"א משו' דר"ש וכיון דאסורות לטהרות ולבעלה מותרת, ומתרצין להתירן א"א משו' דר"ש וכיון דאסורות לטהרות ולבעלה אין טובלות אלא בלילה ואפילו בח' משום סרך בתה שמא תטבול ותטהר אין טובלות אלא בלילה ואפילו בח' משום סרך בתה שמא תטבול ותטהר בתשמיש גופה, ואם תאמר תשמיש גופיה גוירה דרבנן ואנן ניקום ונגוור גוירה לגוירה, כיון דבא לידי איסור דכרת גורינן.

ואי קשיא דרבנן היכי שרו לבעלה בז' והתנן מבלה ביום שלאחריו רשמשה הרי זה תרבות רעה התם בשומרת יום רגילה היא לבא לידי זיבה גדולה הכא כיון שספרה שבעה הוחזקה במעין סתום ואין חוששין לה אלא מדבריהם לר' שמעון, ולפי דעתי שלא נחלקו חביריו עליו כלל מדלא פרכינן תינח לר"ש לרבנן ליטבלן, והא דאמרינן בהמפלה, הא מני ר"ש היא משום דלרידיה שמעינן לה וכיוצא בה בתלמוד הרבה.

ואחרים השיבו אי ר"ש לאו אטבילה קאי היכי קאמר שמא תבא לידי ספק ודאי לידי ספק באה ואין אנו גורסים אלא שלא תבוא לידי ספק, וכן בהלכות גדולות וכן בת"ב. ויש נוסחא שכתוב בה יבואו לידי ספק.

דף סח

במצאה טהור בראשון.

הא דתנן וחכמים אומדים אפילו בשנים לנדתה בדקה וכו'. דוקא בשנים אבל בראשון הואיל והוחזק מעין פתוח לא דתחלת נדה אין דרכה לפסוק ביומה ואפילו בדקה ומצאה טהור חוששין לה שמא חזרה וראתה ואין צריך לומר כשלא בדקה כלל אלא שראתה תחלה דלעולם היא בחזקת טומאה עד שתפרש בטהרה כיון שראתה נדה וליכא מאן דפליגי, ומיהו בשני אפילו ראתה בשחרי' ופסקה טהרה באמצע יום ובין השמשו' לא הפרישה ואחר

הימים מצאה טמא הרי זו בחזקת טהרה, ובברייתא תניא דרבי מטהר אפילו

ואין לפרש דלא פליגי אלא שני וה"ה לראשון דמכדי רבנן בתראי לשפויי מילתא אתו דתנא קמא רישא שביעי קאמר ואוסיפו אינהו אפילו בשנים אם בן לימרו ראשון וכן פי' רש"י ז"ל ומסתברא אפילו מצאה טהור כשברקה אח"כ הרי זו חוששת דכיון שאין הפרישה של ראשון לנדה הפרשה

גמורה אין בדיקה של עכשיו מחזיקה בטהרה למפרע ויש לדון בדבר אלא - שהוא חומרא.

דף סט

י"א ולאו מילתא היא. נמי בין השמשו' טמא ראיתי דקתני שאם אמרה מבעוד יום ראיתי אין כאן השמשות אפילו אמרה סתם יום אחד טמא ראיתי אחד עשר טבילות הן, אי ואמר רב ירמיה מטבילין אותה אחד עשר טבילו' שהרי כל שבאה בין שבאת לפני' בין השמשות. נראה לי דהכי אמר ברייתא דקתני בין השמשות

הא דתנן בית שמאי אומרים כל הנשים מתות נדות. אוקימנא בגמרא

יהיה לרבות טבול יום עוד טמאתו בו לרבות מחוסר כפורים, וכן היא צריכה כפורים שנכנס למקדש ענוש כרת כראמרונן במס' מכות (דף ח ע"ב) טמא - המקדש שיבנה במהרה בימינו אמן וכן יהי רצון. מקדש. פירש לפיכך מובלת כדי שתכנס לאתר כפרתה למקדש שהרי מחוסר

עשאום כנדות, אבל לא לשאר מומאת דחיים ולא לאבן מסמא במיתה. בין בחיים בין במיתה לטמא באבן מסמא ובית הלל סברי לענין הטבלת כלים לאו לראיה אלא לביאה והכי קתני באה בין השמשות ואמרה ממא ראיתי, - הלל פליגו אהך תקנתא אלא בית שמאי סברי גורינן בכולהו לעשותן כנדות נדות חיות מתביישות התקינו שיהו מטבילין על הכל, ולא למימרא דבית והא דקתני ברייתא **בין השמשות ממא, ראיתי ואמר רב ירמיה מדיפתי** - מעמייהו דבי' שמאי כדתני' בראשונ' היו מטבילין על גבי נדות מתות והיו

ויש מפרשים שחזרו בית הלל ותקנו כב"ש ואינו נכון כלל ואחרים

העמידו ברייתא זו כב"ש וגם זה שבוש.

דרבנן נינהו למדנו לדברי רש"י ו"ל שהחמירו באכילות קדשים יותר מביאת יום ארוך הוא והסיחה דעתה מן התרומה ואם ישראלית היא טובלת לביאת - דקיי"ל (הגיגה כא, א) האונן והמחוסר כפורים צריכין טבילה לקדש דמעלות והא דקתני בית שמאי אומרים צריכה טבילה. לתרומה מפני שטבולת - לטבול לנגיע' דתרומה, וב"ה אומרי' אינה צריכה אבל לקדשים מודי ב"ה